

Rugāju pagasta Iepnumis

Foto - M. Sprudzāne

Rugājiete Margarita Stradiņa. Savā lielajā jubilejā viņa teica: "Esmu nodzīvojusi ļoti skaistu dzīvi. Trīs reizes visu sākusi no gala, un viss bijis pareizi. Ja spersi vienu soli, atrādīsi vietu nākamajam. Reizēm man liekas, ka tikai tagad varētu sākt dzīvot pa īstam, jo esmu pietiekami gudra. Taču tagad man viss ir savādāk ... Dzīve ir gara, bet mūžs ir īss. Lai kāda katram tā arī nebūtu, tik un tā dzīve ir skaista. Novēlu visiem piedzīvot manus gadus!"

Maruta Sprudzāne

Rugājos svinēja skaistu dzīves gadskārtu, goda krēslā sēdinot **MARGARITU STRADIŅU**, kuru savējie un arī plašāka sabiedrība pazīst kā bijušo pedagoģi, Mazpulku organizācijas vadītāju, literāti, vienkārši sakot, aktivisti, kurai vienmēr bijusi sava pārliecība, lai kādi laiki bijuši. Par mūža ieguldījumu Latvijas labā Margarita Stradiņa apbalvota ar Triju Zvaigžņu ordeņa Goda zīmi. Viņai apritējusi 95. mūža gadskārta. Jubilāre jutās pacilāta un, daloties atmiņās, viesu pulkam pauda nevilnotu sirsniņu.

Par savu bērnību un vēlākajiem dzīves gadiem Margarita stāsta daiļdarbos, kas ļauj iztēloties viņas dzimto pusi un dzīves doto rūdījumu. Viņas ģimene piedzīvoja skarbo 1941. gada jūnija izsūtīšanu. Sibīrijā Margarita sāka rakstīt piezīmes, ko atgriezies slēpa mājvietā zem akmens. Pēc gariem gadiem tās pārtapa grāmatā, un "Atņemtā Dzimtene" ir

negaistoša bijušā laika liecība, ļaujot izprast notiekošo arī patlaban. Intervijās žurnālistiem viņa ne reizi vien teikusi, ka saka to, ko domā, ir vai nav saprasta, tas pašu neuztrauc.

Rugāji ir viņas lielā mīlestība, ko pati salīdzina ar skaistajiem pavasara ziediem. Un cilvēki tāpat! Viņas mājas logs *met skatu* preti skolai, un vai katru dienu Margarita turp paraugās, kaut ko atcerēdamās un pārdomādama. Viņa bija bioloģijas skolotāja, Rugājos atjaunoja Mazpulku organizāciju, palīdzēja to organizēt arī citās Balvu rajona skolās. Joprojām viņu dēvē par Latvijas mazpulku organizācijas iepriekšējo vadītāju, kurai vienmēr bijušas svarīgas pamatvērtības. Var palepoties, ka jubilāre ir par pāris gadiem pat vecāka par mazpulkiem. Viņas mūža mīlestība ir skolas darbs un audzēkņi, un, atceroties viņus, Margarita priecājas, cik daudz gaišu prātu izaudzināts, cik talantīgu profesionāļu no Rugājiem aizgājuši lielās dzīves ceļos. Savos gados viņa joprojām ir aktīva, rosās dārzā, gatavo ēst, seko līdzī vietējā pagasta dzīvei.

*Turpinājums 5.lpp.

Īsziņas

Nākamajā
Adugumā

- Lasa grāmatas un cep kūkas
Topošā konditore no Krišjāņiem
- Daba būs zaudētāja
Atļauj mežos izcirst jaunākus kokus

Covid-19

(8. jūlija)

Balvu novads – 23
Alūksnes novads – 17
Gulbenes novads – 41
Ludzas novads – 32
Rēzeknes novads – 31
Madonas novads – 98

Atgādina KNAB

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB) atgādina, ka priekšvēlēšanu aģitācijas periodā pirms 14. Saeimas vēlēšanām aģitācijas aktivitāšu īstenošanai ir aizliegts izmantot administratīvos resursus. Aizliegums attiecas uz visām valsts un pašvaldību institūcijām un to darbiniekiem, un aizlieguma mērķis ir novērst negodprātīgu konkurenci starp deputātu kandidātiem, kas ieņem amatus pašvaldībās vai valsts iestādēs, un citiem deputātu kandidātiem, kā arī nepieļaut politisko spēku reklamēšanu par budžeta līdzekļiem, kas piešķirti valsts un

pašvaldību institūciju darbībai.

Palielinājies patēriņa cenu līmenis

2022. gada jūnijā, salīdzinot ar 2021. gada jūniju, vidējais patēriņa cenu līmenis palielinājās par 19,3 %, liecina jaunākie Centrālās statistikas pārvaldes dati.

Atvērtā durvju diena Balvos

15. jūlijā plkst. 17.00 Balvos, Brīvības ielā 1K, Atvērtā durvju diena SIA "Balvi Wood", kur ikvienam interesentam Balvu novada svētku laikā būs iespēja apmeklēt bijušo gaļas kombinātu, kur darbību atjaunotajā degradētajā teritorijā uzsācis jauns uzņēmējs.

Vārds žurnālistam

Artūrs Ločmelis

Visiem labi zināms, cik ļoti diplomāti, dažādi ārlietu resoru darbinieki un jebkura cita amatpersona iecienījusi publiskajā telpā paust dziļas bažas vai izteikt nosodījumu kādam notikumam, parādībai, tendencei. Īpaši tas raksturīgi Eiropas politiķiem. Ja teikšu, ka tas absolūti lielākajai sabiedrības daļai noriebies līdz mielēm vai, kārtējo reizi dzirdot šos vārdus, cilvēkos rada smieklu vētru, vai savā apgalvojumā būšu samelojis? Domāju, ka nē. Lai arī cik nereti impotenta nešķistu varasvīru publiskā valoda, tāda nu ir šī vispārpieņemtā lietišķā komunikācija, jo neviens jau nesāks cilvēku priekšā lamāties, skandalēt un spļaut ārā visu, kas uz mēles. Nesmuki un no augstās diplomātijas viedokļa nepareizi būtu. Arī ja pirms šī gada 24.februāra, kad Krievija uzsāka vispārēju iebrukumu Ukrainā, *uz urrā* tika lietoti tādi vārdu savienojumi, kā 'potenciālais agresors' un 'iespējamie draudi', tad šobrīd lietas tiek sauktas īstajos vārdos. Publiskās retorikas maiņa priecē, jo iepriekš mēs viens otram melojām, acis skatīdamies, un mēģinājām citiem likt noticēt tam, kam paši nemaz neticējām. Tā tam vajadzētu būt visās sfērās un nozarēs, bet tā jau utopija, jo salda mēle visos laikos bijusi labs kapitāls.

Latvijā

Apsver iespēju ražot munīciju. Krievijas izraisītā kara Ukrainā dēļ pieaug riski Latvijai un līdz ar to arī armijas vajadzības, ko privātie ražotāji nevar pilnībā apmierināt. Aizsardzības ministrija piedāvā dibināt jaunu valsts kapitālsabiedrību, lai nodrošinātu un kontrolētu stratēģiski svarīgo preču ražošanu – munīcijas ražošanu. Aizsardzības ministrijas valsts sekretārs Jānis Garisons prognozē, ka tas varētu aizņemt dažus mēnešus. Jaunā kapitālsabiedrība būs publiski privātā partnerība starp valsti un privāto sektoru, tāpēc sākumposmā būs nepieciešama arī valsts budžeta nauda. Pagaidām netiek atklāts, par kādu summu ir runa.

Pagaidām nav vajadzības pēc ierobežojumiem. Covid-19 saslimstība kāpj, taču, atšķirībā no iepriekšējiem infekcijas kāpumiem, speciālisti pagaidām nerunā par ierobežojumu nepieciešamību. "Jāsaprot, ka nākošais saslimstības vilnis, kas varētu būt novembrī, ziemā, iespējams, būs daudz nopietnāks. Tādēļ mums jātiek galā ar šo vilni un jāgatavojas iespējamam nākamajam. Balstvakcinācija jeb ceturta pote, visticamāk, būtu dodama tikai augsta riska grupām un senioriem. Turklāt noteikti ne agrāk kā septembrī," norāda infektologs Uga Dumpis.

Augstākais rādītājs – Latgalē. Veselības ministrijas informatīvais ziņojums liecina, ka ļaundabīgie audzēji ir otrs biežākais nāves cēlonis Latvijas iedzīvotāju vidū, turklāt ik gadu aptuveni 6000 iedzīvotāju nomirst ļaundabīgo audzēju dēļ. Sadalījumā pa reģioniem augstākais mirstības rādītājs vērojams Latgalē, kur ir 342 gadījumi uz 100 000 iedzīvotāju. Daugavpils slimnīcas valdes loceklis Grigorijs Semjonovs spriež, ka Latgalē augstāku mirstību no ļaundabīgajiem audzējiem varētu izskaidrot ar zemāku sociāli ekonomisko dzīves līmeni.

Liedz ieceļot Latvijā. Kopš Krievijas bruņoto spēku iebrukuma Ukrainā Valsts drošības dienests (VDD) sadarbībā ar Valsts robežsargi Latvijas austrumu robežas šķērsošanas vietās veic pastiprinātu Latvijā ieceļojošo ārvalstnieku kontroli. Līdz šim ieceļošana Latvijā liegta 53 ārvalstniekiem - 35 Krievijas, 12 Baltkrievijas un pieciem citu valstu pilsoņiem, kuri VDD vērtējumā varēja radīt apdraudējumu Latvijas nacionālajai drošībai. Personām, kuru rīcībā bija ceļošanai Šengenā zonā derīga vīza, tā ir atcelta.

(No interneta ziņu portāliem www.tvnet.lv, www.apollo.lv un www.delfi.lv)

Bibliotēku dzīve

Izstāde pārsteidz ar krāsu prieku

Zinaida Logina

Balvu Centrālajā bibliotēkā skatāma Marijas Leinas izstāde "Krāsu prieks. Satikšanās", kuru interesenti varēs apskatīt līdz 19.augustam.

Ienākot telpā un skatot Marijas Leinas gleznas, pārsteidz krāsu bagātība. Darbi ir priecīgi, uzrunājoši, pie katra gribas apstāties un padomāt. Ieraksti atsauksmju grāmatā liecina, ka Marijas vēstījums uzrunā: "Burvīga krāsu pasaule! Koši! Drosmīgi! Gaumīgi!"; "Tavos darbos virmo dzīvesprieks, košums, emocijas, krāsas - visa pasaule un sajūtu gamma..."; "Tavos darbos atklājas harmoniski krāsu risinājumi un intuitīvs veiklums. Darbi ir skatu piesaistoši un tieši. Paldies par iespēju ielūkoties tavā krāsu un domu pasaulē!"; "Ļoti koši un dzīvespriecīgi, krāsām piesātināti darbi, kas liek paraudzīties uz pasauli caur citu prizmu. Turpini priecēt apkārtējos ar savu talantu!" Tie, kuri izstādi jau redzējuši, atzīst, ka jūtas kā vasaras pilnbriedā – ar sauli un siltumu.

Izstādes apmeklētāji var iepazīties ar autori, lasot izstāžu zālē izlikto informāciju:

-Latvijā dzimusī, bet Parīzē dzīvojošā 24 gadus vecā māksliniece Marija Leina ir meitene ar īpašām vajadzībām, ar pārsteidzošu krāsu prieku un brīvības izjūtu savos darbos. Par aizraušanos ar gleznošanu un saviem darbiem viņa stāsta: "Es neprotu zīmēt, es spēlējos ar krāsām. Uz audekla ir manas sajūtas". Marija glezno intuitīvi, ļaujoties tā brīža emocijām un noskaņai. Darbi sanāk abstrakti, daudzslāņaini, enerģētiski, krāsaini, priecīgi. Gleznu nosaukumi top sarunās ar mammu. Meitene ne tikai glezno, bet arī apmeklē vokālās nodarbības, nereti dzied arī savu izstāžu atklāšanas reizēs.

Meitene ir piedalījusies vairākos jauno talantu konkursos Parīzē, darbi eksponēti dažādās izstādēs. Marija izstādēs piedalās kopš 2013.gada. Viņas kolekcijā ir ap 40 glezām, no kurām vairākas rotā grāmatu vākus: glezna "Maska" ir uz lugu krājuma "Cilvēkzvērs" (2020) vāka, glezna "Putnu pasaule" ir uz grāmatas "Cilvēktīkls" (2021) vāka, bet "Deja" ir uz mammas Birutas grāmatas "Mana aritmētikas grāmatīņa" (2021) vāka.

2020. gada janvārī gleznas bija aplūkojamas personalizētā Parīzē. Savukārt, pagājušā gada augustā darbi bija skatāmi Rīgā, Raiņa un Aspazijas mājā. Bet rudenī apdzīvoja vidi Ed. Smilģa ielas 44 numura, pagājušā gadsimta "Stalīna ampīra" stilā būvēto trepju rūmē (telpās saimnieko "Tautas palīdzības fonds" un darbojas Vides aizsardzības un Zaļās atmodas muzeja birojs). Gleznas izstādītas Rēzeknē, Berķenelē un nu mammas Birutas Zujānes dzimtajā pusē Balvos – Balvu

Gleзна "Maska". Šis Marijas darbs skatāms uz lugu krājuma "Cilvēkzvērs" vāka.

Saulriets. Sarkanās, dzeltenās un zilās krāsas mijiedarbība liek apstāties pie gleznas un sajūties kā pie dabas.

Centrālajā bibliotēkā. Izstādē skatāmi pēdējo četru gadu darbi. Mākslinieci iedvesmo cilvēku novērtējums un atbalsts, izteiktie labie vārdi. Marija atzīst, ka: "Es tikai spēlējos ar krāsām. Ceru, ka manis uzburtā pasaule sagādās Jums prieku." Mamma un meita priecāsies Jūs redzēt, apmeklējot izstādi: "Visi, kas atnāks uz izstādi, būs mūsu draugi! Atbalsts un vienotība."

Sports

Aizvada treniņus boksā

Trīs dienas Balvos notika vispārējās fiziskās sagatavotības treniņi, kurus vadīja boksa treneris, Saldus boksa kluba vadītājs Ansis Pūce.

Ansis ir vispārējās un speciālās fiziskās sagatavošanas treneris, kurš sagatavojis vairāk nekā desmit Latvijas Čempionus boksā, četrus profesionālus bokserus. Vada arī nometnes, organizē pārgājienus un citus sporta pasākumus.

Dalībnieks Arvīds Bušs ir gandarīts, ka uzzinājis daudz jauna un interesanta. "Katrs treniņš atšķiras no iepriekšējā, nebija vienveidības. Bokss dod gan spēku, gan izturību un ātrumu, mentāli sagatavo grūtībām. Bokss ir ciņa nevis ar pretinieku, bet gan pašam ar sevi," uzskata jaunais sportists. Kikboks treneris Māris Dauksts trenē arī Eduardu Mērnīku no Balvu Valsts ģimnāzijas, tāpēc puisis apmeklē arī šos treniņus. "Man tas ir kā dzīvesveids, jo šis sporta veids mani aizrauj. Es iegūstu labu fizisko formu, spēku un ātrumu, kļūstu izturīgāks. Tas ir svarīgi arī ikdienas

situācijās. Mums katrā treniņā bija citi uzdevumi - daudz skrējām un trenējām fizisko izturību," atklāja Eduards. Ansis Pūce pastāstīja, ka Balvos trenējās arī meitene, un tas, ka šis sporta veids nav piemērots sievietēm, sen jau ir aizspriedums. "Ja kādreiz es biju skeptisks, ka meitenes nodarbojas ar ciņas sporta veidiem, tad tagad uzskatu, ka liegt izvēles iespējas sievietēm trenēties arī boksā, nav pareizi. Uzsvāru likām uz vispārējo un speciālo fizisko sagatavotību ciņas sporta veidos. Tie ir specifiski vingrinājumi, kuri paredzēti

tieši divciņas sporta veidiem - boksam, kikboksam un citiem. Šeit varēja iegūt ne tikai specifiskas zināšanas par boksu, bet uz tiem varēja nākt ikviens interesents. Pēc treniņiem jautāju, kā dalībnieki jūtas, kuras ķermeņa daļas sāp, lai saprastu, kā trenēties un kuru ķermeņa daļu attīstīt vairāk. Jāstrādā ar katru individuāli, jo viens ir ar asu prātu, cits fiziski labāk attīstīts, ar lielāku izturību, citam padodas tehniskas lietas. Atsauksmes ir labas, tāpēc ir doma šādus treniņus sarīkot vēlreiz," pastāsta treneris ar deviņu gadu pieredzi.

Tēma "Spēle", moto - "Nāc ar mani spēlēties"

Ar labām emocijām aizvadīts festivāls "Baltica 2022"

No 6. līdz 10. jūlijam notika starptautiskais folkloras festivāls "Baltica". Pēc diviem pandēmijas gadiem cilvēkiem par festivālu bija liela interese, jo šādi notikumi palīdz labāk apzināt mūsu tradīcijas, valodu un dziesmas.

Atklāšanas koncerts "Spēlē šādu vakariņu" ar kokļu skaņām un skaļām balsīm izskanēja jau 7. jūlijā Turaidas muzejrezervātā un citās Siguldas novada vietās. Inciēmā piedalījās Baltinavas etnogrāfiskais ansamblis, Inčukalnā dziedāja Medņevas etnogrāfiskais ansamblis un Medņevas tautas nama folkloras kopa "Egle", bet Mālpilī uz sadziedāšanos devās etnogrāfiskais ansamblis "Abrenīte" un lauku kapela "Atzele".

Vajadzīgs dialogs ar tradīciju

Festivāla "Baltica" dalībnieku pulks bija sadalīts divās daļās – tie, kuri piedalījās atklāšanas pasākumā, nepiedalījās noslēguma pasākumā. Arī viesu skaits bija mazāks nekā citus gadus, jo nācās pielāgoties dārdzības apstākļiem un epidemioloģiskās situācijas izaicinājumiem. "Balticas" festivālam šī 35. dzimšanas diena un folkloras kustības 40. gadadiena. "Jā, mums ir atmiņas par to, kā bija, bet ir ļoti svarīgi šajā satikšanās brīdī, kad divus gadus neesam tikušies, saprast, kā ir šodien: cik labi mēs viens otru jūtam un cik spēcīgi kopā saprotam to, ka dialogs ar tradīciju mums joprojām ir vajadzīgs, lai mēs pastāvētu kā cilvēki," pastāstīja "Balticas" mākslinieciskā vadītāja, folkloriste Māra Mellēna. Viņa atgādināja, ka festivāls, kas pirmo reizi notika 1987. gadā, bija nopietna pretošanās kustības sastāvdaļa: "Mēs esam 35 gadus ar brīvību kopā dzīvojuši un pieņēmuši to kā pašsaprotamu, un varbūt tikai februāra notikumi Ukrainā mums ir likuši vēlreiz uz to paskatīties ar citām acīm." Festivāla tēmu "Spēle" un moto "Nāc ar mani spēlēties" rīkotāji esot virpinājuši ilgāk nekā parasti - trīs gadus.

Sadraudzības ar "Dižlāņu īvi" no Vecpils

Bērzpils pagasta folkloras kopas "Saivenis" vadītāja Daiga Griestiņa atklāja, ka savas pirmās dziesmas izdziedājuši jau piektdien, 8. jūlijā, uzstājoties uz Vērmanes dārza skatuves, bet pēc tam devušies uz sadziedāšanos pie Brīvības pieminekļa. Sestdien pagājusi Etnogrāfiskajā brīvdabas muzejā, kur satikās visi Latvijas novadi – notika novadu kulinārā mantojuma parāde, kopu individuālie koncerti, folkloras kopu randiņi, kā arī novadu dienas kulminācija – sadziedāšanās sacensības, kurās ikviens muzeja apmeklētājs bija aicināts līdzdarboties. Bērzipilēši sadraudzējušies ar Vecpils pagasta folkloras kopu "Dižlāņu īve" no Dienvidkurzemes novada un smējuši, ka arī Bērzipilī ir Vecpils ciems. Kopā mācījušies dziesmu, ko vajadzējis ierakstīt un aizsūtīt, parunājušies. "Skaists un piesātināts laiks, - vajadzēja veikt dažādus izzinošus uzdevumus, bija tradicionālās spēles un rotaļas ar Nemateriālā kultūras mantojuma centra "Upīte" dalībniekiem. Daudz staigājām, meklējām punktus un veicot tur norādītos uzdevumus - minējām mīklas, fotografējāmies," atzina Daiga. Viņa piebilst, ka "Saivenis" bija apguvis skates dziesmas, taču no jauna mācījušies dziesmu, ko uzsākt pie Brīvības pieminekļa: "Tas bija atbildīgs moments. "Tolka lela, tolka moza" ir it kā Latgales dziesma, bet citāda skanējuma. Mums atsūtīja notis un mācījāmies, jo mūsupusē to dzied savādāk."

Lai "Rota" rotājas ar "Sagšu"!

Tilžas pagasta etnogrāfiskā ansambļa "Sagša" vadītāja Daiga Jēkabsons pastāstīja, ka piedalījušies folkloras programmā Vērmanes dārzā, dziedājuši uz lielās skatuves, tad Brīvības laukumā Rīgas centrā. "Tur bijām priekšdziedātājas dziesmai "Aiz azara malni meži". Otrā dienā dzīvojām Brīvdabas muzejā. Viss bija tik labi noorganizēts, ka nebija nekādas kavēšanās vai rindu. Sadraudzējāmies ar folkloras kopu "Rota" no Murmastienes, mums bija randiņš, un gribam šo draudzību turpināt. Piedalījāmies atrakcijās, spēļu darbnīcās. Tā kā mēs esam "Sagša", bet mūsu draugu kopu sauca "Rota", mēs

Foto - E. Gabranovs

Pirmie vēstneši. 7. jūlija rītā uz starptautisko folkloras festivālu "Baltica 2022" devās pieci mūsupuses kolektīvi. Viņus pavadojot, Balvu novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs pavēstīja, ka Kultūras pārvaldes vadītāja Rudīte Krūmiņa sagatavojuši saldenu ceļa maizi: "Ceļā mēs jums līdzī dodam tādu kā svētību, vēlot veiksmi un izturību! Mēs turamies pie savām saknēm."

iedziedājām uzsaucienu: "Lai "Rota" rotājas ar "Sagšu" "Balticas" festivālā!" Kopā dziedājām un ierakstījām festivāla vēsturei dziesmu "Es adīju raibus cimds" ar lustīgu piedziedājumu "Jancis rijā guļ". Bija jauki!" secina kolektīva vadītāja. Gandrīz 20 folkloras kopu pārstāvji bija sagatavojuši un demonstrēja savam novadam raksturīgos ēdienus – varēja skatīt sagatavošanas procesu un pēc tam nobaudīt dažādus raušus, zirņu pikas, bada zupu, rabarberu klimpas, auksto kamas skābputru, cūkas kājas ruleti, avīzē ceptu siļķi, cūkrāceņus, Rāznas ezera zivju zupu un vēl citus labumus, kā arī vērot sviesta kulšanas procesu. Apmaiņā pret ziedošanu bija iespējams degustēt arī ukraiņu boršču. "Kulinārājam mantojumam mūsu saimnieces bija sasējušas trīs dažādus sierus un maizīti. Pašas izgaršojām zupas, sautējumus, zirņu pikas, bada un ķēves piena zupas - tik bagātīgs piedāvājums, ar ko dalījās folkloras kopu dziedātājas no dažādiem novadiem. Pusdienas ēdām pie slavenās latvju saimnieces Ilzes Briedes, kura tur bija ar savu virtuvi. Mājās braucām gandarītas par redzēto un piedzīvoto," atzīst Daiga, piebilstot, ka sievas bija ļoti apmierinātas arī ar naktsmītnēm Tūrisma un radošās industrijas tehnikumā, kur laipni sagaidītas, izguldinātas un pabarotas gardām brokastīm.

Iedzied klipu "Lai dzīvo Baltica!"

Medņevas etnogrāfiskā ansambļa vadītāja Skaidrīte Šaicāne stāsta, ka vispirms devušies uz Inčukalnu, kur aizvadīts pirmais koncerts. "No mājām bijām katrs paņēmuši kādu lietu izsolei. Manu Jāņu sieru ar ķimenēm izsolīja Inīta ar Ināru no folkloras kopas "Egle". Lielvārdieši izsolīja slotu ar kātu par labu cenu! Atmosfēra bija brīnišķīga. No turienes devāmies uz Turaidu, kur mūs sagaidīja folkloras kopas "Senleja" vadītāja un koncerta režisore Anda Skuja," atklāj Skaidrīte. Turaidas dziesmu dārzā izskanēja festivāla atklāšanas koncerts "Spēlē šādu vakariņu", kurā satikās un paaudžu spēles priekam ļāvās vairāk nekā 50 folkloras kopu un etnogrāfisko ansambļu dalībnieki no Vidzemes, Latgales, Sēlijas, Kurzemes un Zemgales, latviešu diasporas folkloras kopas "Dūdalnieki" un "Rēvele", kā arī viesi no kaimiņu valstīm. "Tas nekas, ka tur mūs sagaidīja neliels lietutiņš, tas noskaņai netraucēja. Padziedājām "Nadūd, Diviņ, šudin lita". Piedalījāmies mēģinājumos, - katram kolektīvam bija atvēlēta minūte, lai izietu pa pušķotajiem vārtiem. Koncertu vadīja aktrise Zane Jančevska. Kājās stāvēt dziedājam emocionālo kopdziesmu," priecājas Skaidrīte. Viņa piebilst, ka skaista bijusi arī sadziedāšanās Brīvības laukumā, ko vadījusi Dina Liepa, koncerta "Mēs māsiņas nebijām, mums dziedāt savedās" režisore un folkloras kopas "Kokle" vadītāja. Medņevieši iesākuši dziesmu "Iz māmeņu gostūs goju", un skatītāji dziedājuši līdzī. Savukārt Brīvdabas muzejā Skaidrīte Šaicāne izstaigājusi visas aktivitātes, kopā ar folkloras kopu "Mežabele" padziedājuši libiešu sētā, kur atbildīgā bijusi Liene Šomase. Kopā ar etnogrāfisko ansambli

Foto - no personīgā arhīva

Saposušās svētkiem. Medņevas dziedātājas uz "Baltica" festivālu devās ar ziedu pušķiem no pļavām un saviem dārzkiem, lai īpašo svētku noskaņu radītu citiem un baudītu arī pašas.

"Beņislava", kuru vada Regīna Čudarāne, iedziedājuši klipu "Lai dzīvo Baltica!"

Izsola sieru par visaugstāko cenu

Folkloras kopas "Egle" vadītāja Ināra Sokirka informē, ka 7. jūlijā dziedājuši koncertā Inčukalnā: "Šeit satikās vidzemnieki un latgalieši, kopā ar Medņevas etnogrāfisko ansambli piedalījāmies jautrajā izsolē, notirgojām sieru par visaugstāko cenu, pārspējot visus kolektīvus. Vakarā kopā ar citiem ieskandinājām lielo "Baltica" atklāšanas koncertu "Spēlē šādu vakariņu" gleznainajā Turaidā, -Dainu kalnā un Dziesmu dārzā. 8. jūlija rīta pusē izmantojām iespējas apmeklēt izstādes, meistardarbnīcas un koncertus Vērmanēdārzā, pie Brīvības pieminekļa, Latviešu biedrības namā un citur. Pēcpusdienā aizvadīta mēģinājums, lai vakarā piedalītos tradicionālās daudz balsības koncertā Latvijas mūzikas akadēmijā "Saskanēja man dziedot", kurā dziedājam Tolku bolsu "Nadūd, Diviņ, šudin lita". Priecājamies par mums doto iespēju būt starp 19 labākajiem latviešu un ārzemju kolektīviem. Šoreiz bijām mazākā sastāvā, nekā parasti, taču tas netraucēja izdziedāt visus paredzētos koncertus, jo esam kopā jau 14 gadus. Ļoti daudz pozitīvu emociju: dziedošā Rīga, Sigulda, Turaida un citi Latvijas novadi, krāšņie tērpi, skanīgās balsis, atvērtība, sapratne, sadarbība un atsaucība. Lielo koncertu noslēgumos, dziedot Baltica himnu "Rīgā iešu es, māmiņa", bija sajūta, ka patiešām visi kopā varam 'noturēt Daugaviņu', izlūgties Dievam, lai tas apvij sargājošu 'zelta viju apkārt mūsu tēvuzemi' un būt drošiem, ka 'sveša salna nenāks šai zemē ziedu raut'."

Lappusi sagatavoja Z. Logina

Ekspedīcija Balvu novadā

Rīga pilna ar latgaliešiem

Edgars Gabranovs

Pagājušajā nedēļā Latvijas Universitātes Humanitāro zinātņu fakultātes pētnieki un studenti Viļakas apkārtnē Tradicionālās kultūras un mutvārdu vēstures ekspedīcijā apzināja visdažādākās tēmas, piemēram, dzīves stāstus, folkloru, teikas, nostāstus, ēšanas paradumus, lāstus un daudz ko citu.

Ekspedīcijas vadītāja Janīna Kursīte-Pakule atklāja, ka Viļakā pētnieki ieradās jau 3. jūlijā: "Mēs filmējam, ierakstam dzīves stāstus, cik iespējams par seniem notikumiem. Ciemojamies pie Annas Āzes, kura jums ir nacionālā bagātība. Tāpat tikāmies ar Aldi Pušpuru, Dzintaru Dvinski un daudziem cilvēkiem, kuri patiesi pārsteidza ar savām zināšanām un gara spēku. Viļakas pansionātā studenti intervēja kundzi, kura zaudējusi redzi. Studentus pārsteidza, cik viņa ir gaumīgi sakopta, safrizēta, dzīvespriecīga. Tā ir liecība, ka cilvēki, lai arī cik grūti klātos, nezaudē možu garu. Liela daļa studentu, kuri ir kurzemnieki un vidzemnieki, redz, ka austrumu pierobeža mums nav tukša. Jā, ir problēmas, ir pamestas mājas, bet lauki ir sakopti un cilvēki ir darbīgi. Es varētu stāstīt no rīta līdz vakaram nedēļu un tāpat nepanāktu to efektu par Latgali kā Latvijas nozīmīgu, ja ne nozīmīgāko sastāvdaļu, starp trim zvaigznēm, kādu var panākt ar studentu un pētnieku klātbūtni šeit, uz vietas."

Taujāta, vai esot tik bieži Latgalē, arī ekspedīcijas vadītājam neizpaliek pārsteigumi, J. Kursīte-Pakule neslēpa, ka pārsteigumi ir un būs: "Piemēram, fascinē folkloras kopas. Pirms diviem gadiem bijām Līvānu un Preiļu novados, kur pulcējās dziedātāji. Tā ir dzīva klasika, tas ir latgaliešu radošais gars. Materiāls ir nedzīvs, ja sēdi un tikai raksti, sēdi un tikai lasi lekcijas. Nevar mācīt Latvijas vēsturi, latviešu literatūru, vai latviešu folkloru, izliekoties neredzam, ka tam ir turpinājums šodien. Jā, tas nav tāds, kā pirms simts gadiem. Ir kaut kas mainījies... Katreiz, braucot no ekspedīcijām, pati gūstu spēkus un arī cilvēki, kuri sākumā iespējams ir nīgri, mājup brauc iedvesmoti." Lūgta atklāt, kāds būs sausais atlikums no ekspedīcijas mūspusē, profesore atzina, ka vēl jau ir parāds Līvānu un Preiļu novadiem: "Viena gada laikā nevar izveidot krājumu, bet tas noteikti būs. Nākamgad atkal brauksim uz Balvu novadu un pagaidām nezīnu, kā sauksies krājums par jums. Varbūt "Dzīvais Balvu novads" vai "Balvu novads dzīvo un dzīvos". Mēs sākam no pierobežas, kur ir šķietami tukšākās vietas, kā, piemēram, Katlešos, kur palikusi viena māja. Bet tas cilvēks, bijušais *mežinieks* Āboliņš, nesūkstījās un nežēlojās. Tāpat ciemojamies pie romiem, kuriem ir sava savdabība, kas vienlaikus ir arī bagātība. Studenti bija sajūsmā. Tāpat studente intervēja latvieti, kurai tēvs ir bijis igauņis, bet mamma krieviete. Pirmskara dzimšanas apliecībā ierakstīts, ka viņa ir igauņiete. Padomju laikos kā tautība ierakstīta krieviete, bet tagad viņa ir latviete. Uz studentu jautājumu, kas ir latvietis, sieviete atbildēja: "Latvietis ir tas, kurš dzīvo Latvijā. Saprot Latvijā, izjūt Latviju un, protams, pārziņa latviešu valodu." Manuprāt, tā ir izcila atbilde. Nav svarīgi, kādas tev ir asinis. Svarīgi, lai tu jūti piederību novadam un savai valstij."

Ekspedīcijas vadītāja. Janīna Kursīte-Pakule nešaubās, ka folkloras kopu nosaukumiem ir ļoti liela nozīme: "Tā ir laipa no sirds uz sirdi."

"Abrenīte". Etnogrāfiskā ansambļa "Abrenīte" dziedātājas atzina, ka viņu galvenais uzdevums ir saglabāt Viļakas pusei raksturīgas dziesmas.

"Atzele". Folkloras kopas un kapelas "Atzele" dalībnieki pirms uzstāšanās jokoja lūdza, lai viņu sniegumu ņem par labu. Un ņēma arī, par ko liecināja klātesošo aplausi.

Dziesmai ir spēks! Medņevas folkloras kopas "Egle" vadītāja Ināra Sokirka (foto no kreisās) pastāstīja, ka viņai savulaik izdevies aprunāties ar kundzi, kura piedalījās dziesmu svētkos 1940. gadā: "Viņa sacīja, ka pēc dziesmu svētkiem visi jau zināja, kāda ir situācija Latvijā. Viņi gājuši no estrādes pilnīgā klusumā. Jālūdz Dievam, lai starptautiskais folkloras festivāls "Baltica 2022" noskan tā, lai sabrucina un nokrata ieburcēju tankus. Ukraiņi Viduču skolā dzīvo jau kopš 8. marta. Sastopot mammu ar meitenīti, jautāju, kā klājas? "Viss ir labi," atbildēja māmiņa. Mammai ir leikēmija, šķemba galvā, meitenīte arī slimo, bet viss ir labi... Malači, turas!"

Īsti cilvēki, istajās vietās

Literatūrzinātniece nešaubās, ka ekspedīcijas attaisnojas. Kā piemēru viņa minēja Rīgas Mākslas un mediju koledžas topošo video operatoru, septiņpadsmitgadīgu puisi, kurš pievienojies LU pētnieku grupai: "Viņu *iemetu*, ja tā drīkst teikt, kā kucēnu pirmo reizi Latgalē, nedaudz pastāstot, kur brauksim, ko filmēs. Sākotnēji viņš bija nedaudz apmulsis. Tad no Annas Āzes puisis pēkšņi izdzirdēja sava vecvectēva uzvārdu. Piezvanīja mātei un izrādās, ka viņa vecvectēvs Žīguros bijis *mežinieks*. Lai netiktu represēts, viņš ar ģimeni

aizbēdzis uz Kurzemi. Viņš atrada savus senčus, savas dzimtas saknes. Arī vairāki citi studenti, kuri iespējams kautrējās, sāk apjaut, ka arī viņiem ir latgaliskās saknes. Ne velti saka, ka Rīga pilna ar latgaliešiem. Jāpiebilst, ka ciemojamies arī Viļakas katoļu baznīcā. Prāvests Guntars Skutels ir istais cilvēks, istajā vietā. Tas ļoti labi parāda – ja tu kaut ko ar varu spiedīsi, tostarp ticību, sakot: "Tas ir pareizi, tas ir nepareizi", rezultāta nebūs. Viņš stāstīja gan par baznīcas vēsturi, gan par mūsdienām, nevis kratot ar pirkstu, bet parādot ar savu personisko paraugu, ka baznīca ir dzīva. Tas ir apbrīnojami!"

*Turpinājums 10. lpp.

Aicina atbalstīt dabisku ģimeni parakstoties

Robežas, kam cilvēki kāpj pāri

Latviju apceļo labdarības koncertu maratons, akcentējot prasību parakstīties par referendumu Satversmes 110. panta precizēšanai. Koncerts notika arī Balvos, un tā dalībnieki izteica prieku par mūsu pilsētā pirms tam notikušo akciju par ģimenes vērtību popularizēšanu un atbalstu laulībai, ko organizēja baznīcas.

Akcija centrālajā Balvu laukumā bija kā svētku diena ģimenei, ko patīkamā noskaņā organizēja Romas katoļu un luterāņu draudzes. Luteriskās baznīcas prāvests MĀRTIŅŠ VAICKOVSKIS uzsvēra, ka baznīca iestājas un aizstāv tradicionālās ģimenes vērtības, kurās pašsaprotami ir vīrietis un sieviete, tātad tēvs un māte ar bērniem, kuri rūpējas par dzimuma turpinājumu. Taču tagad pienācis brīdis, kad cilvēkiem ir jāakcentē šī pamatvērtība, jo parādās viendzimuma pāru laulības legalizēšana ar bērnu adopciju un citām lietām. "Tā noteikti nav lielākās mūsu sabiedrības daļas pārliecība, atbalstot viendzimuma pārus, bet caur dažādiem slēptiem un rafinētiem veidiem mazākums cenšas uzspiest savu pārliecību gadsimtiem paaudžu paaudzēs bijušām vērtībām. Tagad to cenšas juridiski izmainīt," teica prāvests.

Domāt katram pašam un izteikt savu viedokli, aicināja arī katoļu draudzes prāvests MĀRTIŅŠ KLUŠS. Viņa brāja ģimenē ir piecas meitas, ģimenes ir radniekiem, un arī viņu piemēri kalpo atziņai par pamatvērtībām, par ģimenes definīcijas nostiprināšanu Satversmē, jo ģimene balstās uz dabiskumu, uz to, ko pats Dievs ielicis dabā, tāpēc arī M.Klušs teica, ka laulība nav iespējama bez sievietes un vīrieša: "Katoļu baznīcas priesteriem nav savu ģimeņu, taču viņi ir auguši ģimenēs, viņiem ir brāļi vai māsas, ir radnieku un draugu ģimenes. Nesen Romā notika Pasaules ģimeņu tikšanās, uz ko pulcināja Romas pāvests, arī uzsverot laulības nozīmi, pretējā dzimuma savstarpēju mīlestību un bērnu radīšanu."

Atbalsta akciju. "Mēs, protams, iestājamies tikai par normālu ģimeni, kur ir tētis, mamma un bērni. Citāda veida pieaugušo attiecības nevajadzētu izņest ārpus mājas un pasniegt apskatei sabiedrībai. Skatīties praida gājienu Rīgā bija pretīgi, un vēl trakāk, ka tur klāt bija arī mūsu veselības ministrs." Tāds ir balveniešu Raimonda un Daces uzskats, kuriem ir četri bērni.

Aktuāla diskusija. Draudžu prāvesti atzina, ka cilvēkiem var būt savs viedoklis, taču saprātīgi domājošajiem ir pilnīgi skaidrs, kas ir dabiska ģimene, no kā tā sastāv un kāpēc. Mēģinot mainīt Dieva iedibinātos garīgos likumus, sabiedrība degradējas, tai nav nākotnes. Ir jāredz robežas, kam cilvēks pārkāpj pāri.

Kopā ar bērniem. Vasaras skaistajā dienā Balvu Kultūras un atpūtas centra laukumā akciju atbalstīja arī Ilze ar saviem trim un vēl kaimiņu bērniem. "Uzskatu, ka pats galvenais ģimenei ir būt laulībā," teica Ilze.

Kur var parakstīties?

Iniciatīvai par dabisku ģimeni jāsavāc 154 868 paraksti, un to var darīt līdz šī gada 29. jūlijam. Parakstīties var pašvaldībās. Iedzīvotāji var iepazīties ar darbinieku sarakstu, pie kuriem Balvu novada pašvaldībā iespējams apliecināt parakstu, atbalstot konkrēto iniciatīvu. To var uzzināt, skatot www.cvk.lv sadaļu parakstīšanās par vēlētajū iniciatīvām. Parakstus var apliecināt pagastu pārvaldēs pie pārvalžu vadītājiem, arī Valsts un pašvaldību vienotajos klientu apkalpošanas centros. Pie notāra un bāriņtiesā parakstu apliecināšana būs maksas pakalpojums. Balvenieši, piemēram, var griezties pie Laumas Kaļvas klientu apkalpošanas centrā, bāriņtiesā pie Gintas Vanagas, Lienas Čugurovas vai Diānas Astreiko, kā arī tuvākajās pagastu pārvaldēs.

Sazinoties ar vairākām Balvu novada pagastu pārvaldēm, un jautājot, vai iedzīvotāji var iet un parakstīties, saņēmām ne pārāk skaidras atbildes. Uzrunātie pārvalžu vadītāji teica, ka šis ir jautājums, kas viņiem vēl jānoskaidro, ka parakstīšanās iespēja it kā ir, bet tad jāatjauno konkrētas elektroniskās sistēmas darbība, kā arī to, ka pagaidām neviens iedzīvotājs viņu pagastos vēlmi parakstīties nav izrādījis.

Rugāju pagasta lepnums

*Sākums 1.lpp.

Mūža lielā jubileja

Sveicot jubilāri, izskanēja klātesošo atmiņas, un senus notikumus atcerējās arī pati Margarita Stradiņa.

Velga Vīcupa pirmo reizi Margaritas vārdu izdzirdējusi, kad bijusi vēl skolniece. Margarita Stradiņa tolaik strādājusi Vecpiebalgā, bet darbā Rugājos atgriezies 'klusinām' kā deju kolektīva vadītāja. Velgas radniece, kura dejojusi, sajūsmināta stāstījusi, kāda viņiem esot vienreizēja skolotāja. Velga pati jauko skolotāju iepazīsusi daudz vēlāk caur pašas bērniem, kurus skolotāja talantīgi piesaistījusi mazpulku organizācijai. Zīmīgi, ka tieši ar zēniem, tiem it kā spurinākajiem un nepaklausīgākajiem skolēniem, Margarita Stradiņa spējusi saprasties un atrast kopīgu valodu. Vēlāk, strādājot muzejā, Velgai vairāk nekā gadu desmita ilgumā bijušas sarunas ar skolotāju, kad viņa ienākusi muzejā. Velga stāsta: "Mēs burtiski abas dzīvojam atmiņā un dažādu notikumu timekļos, nemanot, ka muzejā aizrit vai visa diena. Margaritai joprojām atmiņa nav 'pabālējusi' ne par gramu. Viņa atceras vārdus un faktus, skaita dzejoļus vairākās valodās un uzdzied."

Bērniņā Margarita bijusi apķērīga meitene, vērojusi lauku

dzīves procesus un darījusi arī blēņas. Kādā vasarā ar brāli vērojuši klēti nolikto alus mucīņu. Margarita zinājusi, ja augšā pakustina spundi, mucīņā ieplūst gaiss, kas pa tapas caurumu spiež ārā alu. Abi norunājuši, ka ielaidīs alu krūzē un tad ies upes malā nogaršot. Īsti tā gan nav sanācis, jo alus pēc spundes izkustināšanas nācis laukā ar joni, Margaritai kļuvusi slapja gan priekšpuse, gan pēcpuse, un mucīņa beigās pavisam tukša. Abi aizbēguši uz upi, lai būtu it kā samērcējušies tur. Par vainīgo lieli atzinuši onkuli, kurš it kā nav kārtīgi aizspundējis mucu.

Margarita uzskata, ka pieaugušie joprojām neprot izskaidrot un runāt ar bērniem par daudziem jautājumiem, kas pašiem šķiet 'kutelīgi'. Pati atceras savu neizpratni bērniņā, vērojot ganībās, kāpēc lielais bullis 'vizinās' uz govīm. Strādājot skolā, viņai tieši ar zēniem notikušas sarunas par puīšiem aktuāliem jautājumiem, kuri teikuši, ka mājās par to nevar runāt, labi, ka ir tāda skolotāja. Margarita atceras, ka ar zēniem viņai skolas laikā nav bijušas problēmas, bet ar meitenēm gan gadījies. Tagad viņa saka: "Visi bērni ir labi un gudri, tikai pieaugušie paši neprot ar viņiem tikt galā!"

Tuvi un tāli radnieki. Margarita Stradiņa nāk no stipru, izglītotu un gudru cilvēku dzimtas. Ikdienā par viņu rūpējas Kārlis Brūvers, Margaritas mammas māsas ģimenes pēctecis. Svētku dienā jubilāri sveica arī Filips Kļaviņš ar savu dēlu no Rīgas (foto). Filips ir Margaritas mammas māsas mazdēls, 90.gados atgriezies Latvijā no Amerikas un strādā privātā praksē kā zvērināts advokāts. Lielajā jubilejā Margarita Stradiņa saņēma ziedus, dāvanas un sirsnībā teiktus novēlējumus. Balvu novada domes priekšsēdētāja vietniece Sandra Kapteine vēlēja gaviļniecei veselību un ilgu mūžu, lai satiktos viņas 100.gadskārtā. Svinību norisi vadīja Rugāju mazpulka vadītāja Laura Saulīte.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

28.-31. JŪLIJĀ

BALVOS

BALVU KULTŪRAS UN ATPŪTAS CENTRS

VI Starptautiskais klasiskās dramaturģijas amatierteātru festivāls

“KIRŠU DĀRZS” 2022

No 28. līdz 31. jūlijam Balvos notiks VI Starptautiskais klasiskās dramaturģijas amatierteātru festivāls “Kīršu dārzs 2022”, kurā pulcēsies 10 amatierteātru kolektīvi no Latvijas un Balvu sadraudzības pilsētas Kupišķi - Lietuvā. Festivāla laikā būs iespēja noskatīties 12 izrādes, kuras tiks spēlētas Balvu Kultūras un atpūtas centra lielajā un mazajā zālēs, Balvu Sakrālās kultūras centrā un pilsētas estrādē.

**NAUDASKALNA TAUTAS NAMA
DRAMATISKAIS KOLEKTĪVS**

Nora Vētra - Muižniece “MĀSAS”
(Režisore Vaira Resne)

Pirmskara Latvijā skaista ezera krastā darbojas lielas dzirnavas, kam ir kultūrvēsturiska nozīme. Tās apsaimnieko bagāta, laimīga ģimene. Paiet 50 gadi... Mēs uzzinām kā veidojusies lugas varoņu dzīve.

Izrādi iestudējām Latvijas simtgadei, jo tas ir viens no mūsu tautas likteņstāstiem. LNKČ skatē “Gada izrāde 2017” iegūts II pakāpes diploms.

Izrāde skatāma **28.jūlijā plkst. 19.00** KAC lielajā zālē. Ieejas maksa - EUR 5.

SALASPILS TEĀTRIS

Antons Čehovs “KAIJA”
(Režisore Edīte Neimane)

Antona Čehova luga “Kaija” pieder pie pasaules dramaturģijas klasikas zelta fonda. Tā uzrakstīta 1856. gadā un iestudēta visā pasaulē. Autors lugu nosaucis par komēdiju, bet Salaspils teātra izrāde ir skumja komēdija. Izrāde ir par dzīves jēgas meklējumiem, mīlestību, par personīgo likteņu nesakārtotību. Jauna meitene, kas uzaugusi pie ezera, un aizrautīgais, taču pārmēru jūtīgais topošais rakstnieks cenšas iekļūt mākslas pasaulē, tomēr šī pasaule nav patvērums, kurā var aizbēgt no dzīves. Izrādē kopā savijas skumjais un smieklīgais, rupjais un svētais, satikšanās un šķiršanās, strīdi un grēksūdzes. Gandrīz visas izrādē darbojošās personas ir nelaimīgas gan savā personīgajā dzīvē, gan darbā un jaunradē. Katrs tiecas pēc laimes, grib izrauties no bezjēdzīgās dzīves, pacelties spārnos un aizlidot līdzīgi kajai...

Izrāde skatāma **29.jūlijā plkst. 18.00** KAC lielajā zālē. Ieejas maksa - EUR 5.

SALASPILS TEĀTRIS

Ādolfs Alunāns “ŠNEIDERIENES”

(Režisore Edīte Neimane, komponists Valdis Zilveris)

Ādolfs Alunāns tiek saukts par latviešu teātra tēvu, un Salaspils teātris cienot un mīlot iestudējis viņa 1889. gadā uzrakstīto lugu “Šneiderienes”.

Skatītājam atklāsies Luīzes, Minnas un Kalniņu Jāņa mīlas trīsstūris, pa vidu jauksies atraktīvās lauku kukažas un izmanīgās pilsētas jumpravas, bet visu kopā turēs neticami iznesīgie, dziedošie un dejojošie Ādolfs un Alunāns.

Jautras melodijas, azartiska aktierspēle, pozitīvas emocijas!

Izrāde skatāma **30.jūlijā plkst. 19.00** Balvu pilsētas estrādē. Ieejas maksa - EUR 5 (iegādājoties biļeti iepriekšpārdošanā kopā ar zaļumballi, - EUR 7).

AUSEKĻA LIMBAŽU TEĀTRIS

Izrāde “NAUDA” pēc Rūdolfa Blaumaņa lugas “Ļaunais gars” motīviem
(Režisore Inta Kalniņa)

Iestudējuma pamatā ir latviešu dramaturģijas klasiķa Rūdolfa Blaumaņa luga “Ļaunais gars”. Režisore Inta Kalniņa no plašā materiāla izvēlējusies uzsvērt vienu tēmu – naudas varu pār cilvēkiem. Tā ir šī laika lielākā bēda, jo naudas dēļ cilvēks kļūst traks. Kad tās ir daudz, cilvēks nevar vien izdomāt, ko ar to iesākt, kā nosargāt.

Izrādes pievilcību vairo Tautas lietišķās mākslas studijas “Dzilna” vadītājas Baibas Vaivares radītie tērpi. Kostīmi ne vien labi izskatās, bet arī palīdz aktieriem iejusties tēlos. Uzliec galvā augsto cepuri – mugura iztaisnojas un nav grūti sajūties lepnākam.

Izrāde skatāma **29.jūlijā plkst. 20.00** KAC mazajā zālē. Ieejas maksa - EUR 5.

Informācija par biļetēm

Ieejas maksa 5 eiro uz katru izrādi vai abonements - EUR 30 uz visām četrām dienu izrādēm Balvos.

Biļešu iepriekšpārdošana - “BIĻEŠU PARADĪZES” kasēs (Balvos, Brīvības iela 61) vai www.bilesuparadize.lv un pasākuma dienā uz vietas.

BEZMAKSAS IEEJAS KARTES varēs izņemt Balvu Kultūras un atpūtas centra kasē no šī gada 12. jūlija vai izrādes dienā uz vietas (vietu skaits ierobežots).

Festivāla programmā iespējamas izmaiņas. Seko līdzī informācijai www.balvi.lv vai <https://www.facebook.com/BalvuKAC>

**UNES BABICKAITES KUPIŠĶU KULTŪRAS CENTRA
TEĀTRIS (Lietuva)**

**Izrāde "SĀGA PAR JUZU"
pēc Joza Baltuša stāsta motīviem**
(Režisors Jonas Buziliauskas)

Izrāde "Sāga par Juzu" (pēc Jozu Baltuša stāsta motīviem) stāsta par vientuļnieku Juzu, kurš, slēpdamies no nelaimīgas mīlestības, brīvprātīgi apmetās purvā, taču drīz vien saprot, ka no globālām kataklizmām (piemēram, genocīda, kara, deportācijām) izbēgt nevar. Taču svarīgi ir tas, kā cilvēks uzvedas kataklizmu priekšā, cik daudz cilvēciņas viņā palicis. Kādus lēmumus viņš pieņem? Stundas laikā izrādes veidotāji cenšas parādīt visu Juzas dzīvi.

Izrāde skatāma **29.jūlijā plkst. 18.00** KAC lielajā zālē. Ieejas maksa - EUR 5. Izrāde lietuviešu valodā.

GULBENES TAUTAS TEĀTRIS

Mihails Haifecs "ROKENROLS UZ SOLIŅĀ"
(Režisore Ineta Krastiņa)

Monoizrāde. Vientuļa sieviete, cerot sastapt savu otro pusīti, atnāk uz *aklo* randiņu parkā, tomēr viņas mēģinājums iepazīties ir neveiksmīgs. Tajā pašā laikā kāds cits vīrietis, ar kuru viņa iepazīnās rokenrola deju nodarbībās, cenšas iekarot sievietes uzmanību.

Izrāde skatāma **30.jūlijā plkst. 12.10** KAC mazajā zālē. Ieejas maksa - EUR 5.

VALKAS PILSĒTAS TEĀTRIS

Antons Čehovs "LĀCIS"
(Režisors un scenogrāfs Aivars Ikšelis)

A.Čehova "Lācis" ir stāsts par sievieti, kura pēc vīra nāves nolēmusi sevi *aprakt* četrās sienās, lai pierādītu savu uzticību un mīlestību, tomēr kādā dienā atraitnes vientulību iztraucē kāds bezkaunīgs svešinieks. Vai viņa saglabās savu uzticību, vai tomēr pakļausies kaislībai? Iestudējuma pamatā ir stāsts par mīlas romānu, kas izceļas starp diviem svešiniekiem. Galvenie varoņi viens pret otru izrāda naidu, pēc tam mīlestību, un spēles noteikumi šajā lūgā ir zināmi tikai viņiem. Tā nemanot veidojas stāsts par bezgalīgo nekonsekvenci. Kad viņa saka 'nē', tas nenozīmē – nē. Kad viņš saka 'jā', tas nenozīmē – jā. Izrāde latviešu un krievu valodās.

Izrāde skatāma **30.jūlijā plkst. 10.00** KAC mazajā zālē. Ieejas maksa - EUR 5. Izrāde latviešu un krievu valodās.

**RĪGAS TEHNISKĀS UNIVERSITĀTES
STUDENTU TEĀTRIS "KAMERTONIS"**

Izrāde "DZIRNAVNICES NOSLĒPUMS" pēc
Kārļa Skalbes pasakas "Kaķīša dzirnavas" motīviem
(Režisore Ludmila Stančika)

Skaista teika pēc Kārļa Skalbes pasakas "Kaķīša dzirnavas" motīviem. Viss, kas sastopams uz pasaules, slēpj kādu noslēpumu. Lielākais no tiem – piedošana. Pa kādu ceļu izvēlēties iet – baltu, pelēku vai melnu?

Kopā ar skatītājiem iejutisimies interesantā dzīves izmēģinājumā stāstā un uzzināsim noslēpumu, kurš palīdz izdzīvot pašos grūtākajos apstākļos un mainīt šo nepilnīgo pasauli uz labāko pusi.

Izrāde skatāma **30.jūlijā plkst. 11.00** KAC lielajā zālē. Ieejas maksa - EUR 5. Izrāde krievu valodā.

VALKAS PILSĒTAS TEĀTRIS

**Nikolaja Gogoļa pasaka pieaugušajiem
"VECLAIKU MUIŽNIEKI"**

(Režisors un scenogrāfs Aivars Ikšelis)

Iestudējums veidots pēc stāsta "Veclaiku muižnieki" motīviem, kur divu laulāto dzīvesbiedru kopdzīve viņu ģimenes muižu pārvērtusi par veselu Visumu, kas pārpildīts ar mīlestību un rūpēm vienam par otru. Šajā muižā klētis vienmēr pārpildītas ar dabas veltēm, fajansa baltās krūzītes gaida ierodamies jaunus un jaunus viesus. Izrādes varoņi it kā līdinās savos sapņos, joko viens par otru, apspriež ģimenes sadzīvi. Viss uz skatuves norimst un zaudē savu apbrīnojamību, kad laiks, kas itin kā bija apstājies šajā idillē, sāk savu neapturamo skrējieni.

Izrāde skatāma **30.jūlijā plkst. 13.15** KAC lielajā zālē. Ieejas maksa - EUR 5. Izrāde latviešu un krievu valodās.

JĒKABPILS TAUTAS TEĀTRIS

Aivons Menčels "RUDENĪGAIS BLŪZS"
(Režisore Inta Ūbele)

Traģikomēdija 2 daļās. Kā dzīvot tālāk, kad labākā dzīves daļa ir jau aiz muguras, vīri aizsaulē, bet dzīve ar to nebeidzas? Kā sadzīvot ar melanholiju un skumjām? Šajos jautājumos labirintos Aivona Menčela traģikomēdijā "Rudenīgais blūzs" atbildes meklē arī trīs atraitnes, kas ir nodibinājušas pat tādu kā kapu klubīņu. Bet negaidīti satikts vīrietis trīs dāmu ierasto kārtību izjauc! Par ko ir izrāde? Varbūt par to, ka mīlestībai, ilgām un skaistumam nav gadu cenzs. Rudens ir laiks, kad esam ļoti norūdījušies un dzīves rudens ir īstais laiks uzsākt ko jaunu! Samērā asprātīgā veidā to dara arī izrādes varoņi.

Izrāde skatāma **30.jūlijā plkst. 16.15** KAC lielajā zālē. Ieejas maksa - EUR 5.

OGRES PILSĒTAS TEĀTRIS

Antons Čehovs "IVANOVS"
(Režisors Jānis Kaijaks)

"Ivanovs" ir pirmā lielā Antona Čehova luga, un vienīgā kuru viņš nosaucis par drāmu. Ogres teātra iestudējums ir mēģinājums klasiskajā lugā saskatīt šodienai aktuālas tēmas.

Kas ir Ivanova problēma 21. gadsimtā? Izmisīga vēlme būt īpašam – sasniegt kaut ko vairāk, iet pret sabiedrības normām, pārveidot pasauli, uzņemties riskus – būt *modernam* jauno laiku cilvēkam. Kas ir cilvēks, kas dzīvo pēc citu radītiem standartiem? Vai cilvēks ir viņš pats vai sabiedrības radīts?

Izrāde saņēmusi Latvijas Nacionālā kultūras centra skates Gada izrāde 2018 augstākos apbalvojumus: Gada izrāde, Gada režisors (Jānis Kaijaks), Gada aktieris (Andris Krauja – Ivanovs), Gada aktrise (Margarita Lutere – Anna Petrovna), Gada otrā plāna aktieris (Andris Peismalietis – Ļebedevs). Izrāde skatāma **31.jūlijā plkst. 14.00** KAC lielajā zālē. Ieejas maksa - EUR 5.

**RĒZEKNES
TAUTAS TEĀTRIS**

**Anna Rancāne
"MEKLĒJIET
SIEVIETI"**
(Režisore Māra
Zaļaiskalns)

Annas Rancānes luga "Meklējiet sievieti" ir grotesks vēstījums par cilvēku attiecībām, par vientulību un mākslinieka talanta spēku, par uzdrīkstēšanos un ticību brīnumam, kas var mainīt pasauli.

Galvenais varonis ir parasts ikdienas cilvēks, kāda mākslas muzeja Apsargs provinces pilsētiņā. Muzejā vīrietis satiek neparastu Sievieti, kura liek viņam palūkoties uz savu dzīvi no pavisam cita skatu punkta – sievietes dēļ viņš pat nokļūst neikdienišķā situācijā – policijas izolatorā, kur sastopas ar citiem bēdubrāļiem. Šī Sieviete var kardināli pārveidot Apsarga dzīvi un darīt to laimīgu, bet vai viņš spēj noticēt šai iespējai un ļauties brīnumam? Izrādes sižetā ir uzsverts komiskais un traģikomiskais, izmantots kontrasts starp fantastisko un reālo, izceļot esamības pretrunas.

Izrāde skatāma **31.jūlijā plkst. 12.15** Balvu Sakrālās kultūras centrā, bezmaksas ieejas karte.

Apsveicam!

Jau pirmajā brīdī saprata – tas būs uz mūžu!

17.jūnijā Alūksnes pilssalā viens otram 'jā' vārdu teica un laulību gredzenus mija šķilbēniete KRISTĪNE LOČMELE un balvenietis EDIJS BUKOVSKIS. Jaunā pāra liecinieki bija Ilga Vizule un Arvis Golubovs - abu īpašie, miļākie un foršākie draugi, ar kuriem kopā viņi jūtas kā viena ģimene.

Kristīni un Ediju liktenis saveda kādā draugu ballītē, taču jau pirmajā brīdī, kad viņi ieraudzīja viens otru un abu skatieni sastapās, bija skaidrs, ka tas būs uz mūžu!

Atskatoties uz savu balto dienu, Kristīne un Edijs teica, ka tā pagāja burvīgi. Viss notika, kā plānots, un pat vēl labāk, par ko vislielākais jaunā pāra paldies Kristīnes mātai Laurītai, vedējai Karīnai un, protams, abu vecākiem. Jaunlaulātie stāsta, ka pēc svinīgās ceremonijas kopā ar viesiem devās uz, viņuprāt, skaistāko vietu tuvākajā apkaimē - Balkanu dabas parka viesu namu, kur visi ballējās līdz rīta gaišiem. "Mums bija lieliska kompānija un viesi, tāpat kā mēs, gan raudāja no laimes, gan smējās līdz asarām, gan uztraucās kopā ar mums," teic Kristīne un Edijs.

Pēc kāzām jaunlaulātie pieņēmuši lēmumu kāzu ceļojumā nedoties, tā vietā izvēlējās laiku pavadīt tepat Latgalē. Kristīne un Edijs uzskata, - nekur nevar būt labāk, kā dzimtajās mājās, kopā ar pašiem miļākajiem cilvēkiem. Pagaidām abi dzīvo Rīgā - Kristīne strādā Mārupes bērnodrāzā par audzinātāju un mācās Latvijas Universitātē par pedagoģi. Bet Edijs? "Vīrs strādā? Jā! Sargā arī mani," teic Kristīne. Viņi abi pēc kāda laika plāno atgriezties dzimtajos Balvos, jo nekur nav tik labi, kā mājās.

Jautāti, kā jūtas, kad zeltnešus rotā laulību gredzeni, jaunlaulātie teic: "Lieliski! Tauriņi vēderā, kā pirmajā tikšanās brīdī! Kāzas bija laimīgākā diena mūsu mūžā, jo tas bija tik īpaši un tik skaisti. Esam ļoti laimīgi! Nepārtraukti bira laimes asaras, vēl aizvien esam piedzīvotajā eiforijā. Šķiet, ka pēc šīs dienas mūsu mīlestība kļuva vēl stiprāka."

Jaundzimušie

Tagad trīs dēli un divas meitas.

22.jūnijā pulksten 13.06 piedzima meitenīte. Svars – 3,655kg, garums 55cm. Meitenītes mamma Sanita Logina no Kārsavas stāsta, ka šis ir viņas piektais bērniņš. "Mazo māsiņu mājas gaida lielais brālis Rikardo, kuram ir 17 gadi, Raivo, kuram ir 15 gadi, 8 gadus jaunā Meleka un Jānis, kuram ir 6 gadi. Tā kā mums jau bija 3 dēli un viena meita, šoreiz visi gaidījām māsu. Kad ultrasonogrāfijas pārbaudē daktere man pajautāja, ko es gribētu, atbildēju, ka mei-

tu Madaru. Un viņa teica, - labi, būs jums Madara!" stāsta nu jau piecu bērnu mamma. Viņa atklāj, ka ar vīru bija parūpējušies par vārdiņiem gan meitai, gan dēlam. Ja tas būtu puika, viņu sauktu par Reini. "Bet Madara pie vārda tika, pateicoties vienai grāmatai, kuru lasīju. Tas bija diezgan skumjš stāsts, taču šis vārds man iekrita sirdī," skaidro Sanita. Viņa teic, ka katrs bērns ir ar savu raksturiņu, un savas rakstura iezīmes jau redzamas arī Madarai. "Ja viņai kaut kas nebūs pa prātam, tad viņa bļaus tik ilgi, kamēr būs pa prātam. Acimredzot cilvēks jau no pirmās dienas zina, ko viņam šajā dzīvē vajag," prāto piecu bērnu mamma. Jautāta, kam jaundzimusi līdzīga, Sanita teic, - vecākajam brālim Rikardo, kad viņš tikko piedzima. "Vakar skatījos visu piecu bērnu bildes tikko pēc dzimšanas un izsecināju, ka viņi visi vienādi. Nevar atšķirt, kurš ir kurš," secina Sanita Logina.

Vēl dzimuši:

14.jūnijā pulksten 18.52 piedzima puika. Svars - 3,930kg, garums 58cm. Puisēna mamma Elīna Zaharāne dzīvo Balvos.

18.jūnijā pulksten 15.11 piedzima puika. Svars - 3,755kg, garums 55cm. Puisēna mamma Dace Ločmele dzīvo Baltinavas novadā.

19.jūnijā pulksten 16.35 piedzima meitenīte. Svars - 3,335kg, garums 53cm. Meitenītes mamma Eva Ziemele dzīvo Balvu novada Kubulu pagastā.

21.jūnijā pulksten 20.07 piedzima puika. Svars - 3,410kg, garums 60cm. Puisēna mamma Līga Pundure dzīvo Balvu novada Briežuciema pagastā.

Viss pēc plāna. 23.jūnijā pulksten 0.54 piedzima puika. Svars – 3,120kg, garums 54cm. Puisēna vecākiem Sabīnei un Emīlam Malteniekiem no Alūksnes šis ir otrais bērniņš, mazo brālīti mājas gaida māsa Enija, kurai ir pieci gadi. "Meita mums jau bija, tādēļ šoreiz gaidījām puiku, lai, tā teikt, viss ir pēc plāna – komplektiņš. Uz sonogrāfijas pārbaudi biju Rīgā, un daktere man iedeva lapiņu, uz kuras uzrakstīja gaidāmā mazuļa dzimumu. Šo lapiņu, pati tajā neieskatoties, atdevu vīram. 2.februārī, kad mūsu meita Enija svinēja savu dzimšanas dienu, sarīkojām ballīti. Tajā es un svinību viesi uzzināja, ka būsīm vecāki puikam. Vīrs dabūja teju mēnesi staigāt, zinot, kāds būs mūsu otrā bērniņa dzimums, bet es pacietīgi gaidīju meitas dzimšanas dienu, lai šo vēsti uzzinātu," teic nu jau divu bērnu mamma. Sabīne stāsta, ka sākumā Enija gaidīja māsu, jo rados puikam piedzima brālītis, mātai – māsiņa. Acimredzot Enijai loģiski šķita, ka arī viņai būs māsiņa, taču sagaidīja brālīti. Jaunā māmiņa stāsta, ka puikam vārdu iedeva tikai pēc dzimšanas, un arī tas nebija viegls uzdevums. "Pirmais vārds, kas ienāca prātā Emīlam, bija Matīss. Pie tā arī palikām, jo šis variants šķita piemērots mums abiem," teic nu jau divu bērnu mamma. Viņa atzīst, ka jūnijs ģimenē bijis svinībām bagāts mēnesis, bet līdz ar Matīsa nākšanu pasaulē, jubileju skaits vēl pieaudzis. "21.jūnijā vīram ir vārdadiena, omei 20.jūnijā dzimšanas diena, 23.jūnijā šūpuļsvētki ir Matīsam, bet viņa māsiņa dzimšanas dienu svin 29.jūnijā. Svētki svētku galā. Un arī tas nav viss. 19.jūnijā Balvu slimnīcā pasaulē nāca mūsu draugu bērniņš, bet vēl vieni draugi ģimenes pieaugumu sagaidīja jūlija sākumā. Un viņiem visiem ir puikas," secina Sabīne.

Lappusi sagatavoja S.Karavoičika

Meklējam atbildi

Kur pazudis diķis?

Foto - A. Kirsanovs

Tukšais diķis. Ūdenstilpes saimnieks Ilgvars Šakins stāsta, ka no diķa netālo ipašumu, kur dzīvo joprojām, kopā ar ūdenstilpi nopirka pirms aptuveni trīsdesmit gadiem. Tagad diķa saimnieks gaidīs, kad remontēs blakus esošo lielceļu, kad palīdzību diķa atjaunošanā varēs palūgt ekskavatora vadītājam.

Netālu no Balviem, virzienā uz Viļakas pusi, pie pagrieziena uz Bērzkalni, kreisajā pusē atrodas diķis, kas līdz šim bija pilns ar ūdeni. Tagad tajā ūdeni tikpat kā vairs nemana, tādēļ iedzīvotāji, kuri regulāri brauc pa blakus esošo Balvi – Viļaka lielceļu, jautā, kur diķis pazudis?

Turklāt ūdens no diķa pazuda ne jau pēc kaut kāda ļoti ilglaicīga anomāla sausuma perioda, kāds pie mums nemaz nav bijis, bet gan tieši pēc nesenaļām lielajām lietavām, kad nepārstājot lija teju visu diennakti.

Neizturēja ūdens spiedienu

Laikraksts "Vaduguns" devās pie diķa saimnieka ILGVARA ŠAKINA. Viņš pastāstīja, ka pēc minētajām lietussgāzēm diķī palielinājās ūdens līmenis, no zemes un akmeņiem uzbūvētais aizsprosts neizturēja ūdens spiedienu un sabruka, kā rezultātā daļa ūdens aizplūda uz kaimiņu diķi, daļa – pa grāvi netālu uz esošo Žaugupi un tālāk uz ezeru. "Sākumā pats to nemaz nepamanīju. Braucu arī uz Balviem un ūdens vēl bija, bet pēc lietussgāzēm pagāja burtiski divas dienas, kā man piezvanīja kaimiņš un jautāja, ko daru ar diķi? No sākuma nesapratu, par ko ir runa, bet, apsekojot diķi, izrādījās, ka tajā vairs nav ūdens. Diķa dziļums bija ap divi līdz trīs metri. Diķī bija arī daudz un dažādu zivju, bet lielāka daļa, protams, aizplūda prom līdz ar ūdeni. Sakarā par šo visu man zvanija arī no Dabas aizsardzības pārvaldes. Izskaidroju visu situāciju, - ko gan citu vēl varu teikt. Tas viss ir ļoti bēdīgi. Cilvēki iepriekš uz diķi brauca arī makšķerēt," stāsta I.Šakins.

Gaidīs, kad remontēs ceļu Balvi - Viļaka

Diķa saimnieks piebilst, ka situāciju vēl vairāk pasliktinājis tas, ka ceļinieki uz ceļa Balvi – Viļaka ceļa aizsargbarjeru uzstādījuši tieši pretī viņa diķim. "Iepriekšējos gados, kad barjeras nebija, ar tehniku varēju ļoti labi piekļūt klāt diķim un, piemēram, piebērt granti, zemi vai jebko citu tā, lai no diķa ūdens neplūstu prom. Tas palīdzēja arī 2017.gada augustā, kad Latvijā lietus dēļ bija lieli plūdi. Tagad to barjeras dēļ vairs nevaru izdarīt. Ar rokām šādi darbi taču nenotiek!" neapmierināts ir I.Šakins.

Lai vai kā, šobrīd aktuālākais jautājums ir, ko diķa saimnieks ar ūdenstilpi plāno darīt turpmāk? I.Šakins stāsta, ka darbiem, lai atjaunotu aizsprostu un diķi atkal būtu ūdens, nepieciešami ne mazi līdzekļi. Tādēļ šobrīd viņš nolēmis nogaidīt, līdz uzsāksies plānotie ceļa Balvi – Viļaka remontdarbi. Tad uz ceļa rekonstrukcijas brīdi tiks atvesta tehnika un pie reizes nepieciešamajiem darbiem, lai diķi atkal būtu ūdens, palīdzību varēs palūgt ekskavatora vadītājam. "Maksāt tieši tagad, lai ekskavatorists speciāli brauc un izdara visu, kas jāizdara, sanāk dārgi. It īpaši šobrīd, kad cenas visam *uzskrējušas augšā debesīs*" spriež I.Šakins.

Laikraksts "Vaduguns" sazinājās ar Dabas aizsardzības pārvaldi, kas informēja: "Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālās administrācijas kolēģi ieguva informāciju par jūsu norādīto situāciju un sazinājās ar Balvu novada pašvaldību. Tika noskaidrots, ka ūdenstilpne ir veidota mākslīgi. Šī teritorija arī nav īpaši aizsargājama dabas teritorija, līdz ar to tālākas darbības neveiksīm."

Aktuāli

Pieaudzis dzērājsoferu izraisīto negadījumu skaits

Aizvadītajā sestdienā Balvos, netālu no degvielas uzpildes stacijas "Viada", notika divu "Volvo" markas automašīnu sadursme. Pēc redakcijas rīcībā esošās informācijas viens no negadījumā iesaistītajiem autovadītājiem pie stūres sēdās alkohola reibumā.

Jāpiebilst, ka "Ceļu satiksmes drošības direkcija" (CSDD) sadarbībā ar partneriem arī šogad īsteno informatīvu kampaņu "Nebrauc reibumā. Dārgs prieks". Tas ir ļoti aktuāli, jo šī gada pirmajos mēnešos būtiski pieaudzis dzērājsoferu izraisīto negadījumu skaits. Ja pērn no janvāra līdz maijam tika izraisītas 245 avārijas, tad šogad alkohola reibumā esoši autovadītāji vainojami pie 365 negadījumiem, kuros cietis 81 cilvēks, bet trīs cilvēki gājuši bojā. "Ir jāveicina ne tikai sabiedrības izpratne par alkohola ietekmes bīstamību, sēžoties pie stūres, bet arī par alkohola patēriņa kultūru Latvijā kopumā. Kādēļ mēs nespējam atturēties no pārmērīgas alkohola lietošanas svētkos? Kādēļ mēs nespējam atturēt līdzcilvēkus no sēšanās pie stūres alkohola reibumā? Lai arī cilvēki nereti apzinās, cik dārgi var izmaksāt pat viens alkoholisks kokteilis, viņi tomēr pieņem lēmumu sēsties pie automašīnas stūres, par to beigās samaksājot ar savu vai citu cilvēku veselību un pat dzīvību. Tāpēc mēs rosinām sabiedrībā mainīt attieksmi un apzināties, ka vadīt transportlīdzekli reibumā ir nepieļaujami. Tas ir dārgs prieks gan dzērājsoferim, gan citiem sabiedrības locekļiem," uzsver CSDD Komunikācijas departamenta vadītāja Ilze Šipkēvica.

Informē ugunsdzēsēji

Deg auto

6.jūlija rītā Tautas ielā, Viļakā, dega vieglā automašīna 6 m² platībā.

Piedeg ēdiens

10.jūlijā pulksten 21.12 Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) saņēma izsaukumu uz Skolas ielu Balvos, kur divstāvu dzīvojamās mājas pirmajā stāvā bija redzami dūmi. Ierodoties notikuma vietā, ugunsdzēsēji glābēji konstatēja, ka virtuvē uz plīts bija piededzis bez uzraudzības atstāts ēdiens, radot mājokli lielu piedūmojumu. Ugunsgrēks tika likvidēts pirms VUGD ierašanās, bet ugunsdzēsēji glābēji, izmantojot dūmu ventilatoru, izvēdināja mājokli, kā arī pārbaudīja citas ēkas telpas. Mājokli dūmu detektora brīdinošo signālu ugunsdzēsēji glābēji nesaklausīja.

VUGD informē, ka ugunsdzēsēji glābēji katru dienu saņem izsaukumus, kuros iedzīvotāji ziņo par sadūmojumu kāpņutelpā vai dūmiem dzīvojamās ēkas logā. Visbiežāk, pārmeklējot ēku, ugunsdzēsēji glābēji konstatē, ka mājokļa virtuvē uz plīts ir piededzis ēdiens, bet mājās neviena nav vai arī mājīnieki ir iemiguši. VUGD atgādina, ka gatavojot ēdienu, nedrīkst kaut uz īsu brīdi atstāt mājokli vai aiziet atpūsties, jo, piedegot ēdienam, rodas spēcīgs sadūmojums, kas apdraud apkārtējo veselību. Savukārt karstuma rezultātā var aizdegties apkārt plītij esošie priekšmeti!

No lasītājas vēstules

"Kur stāvēs kara bāze, tur arī lidos pretinieka bumbas..."

Laikraksta "Vaduguns" 5.jūlija numurā publicējam rakstu "Latvijā NATO karavīru kļūv vairāk" – par NATO samītā Madridē parakstīto deklarāciju NATO paplašinātās klātbūtnes Latvijā kaujas grupas stiprināšanai, to palielinot no bataljona līdz brigādes līmenim. Pēc publikācijas saņēmām lasītājas vēstuli, kura par šo tēmu dalījās savās pārdomās.

Saprotu, ka atkal piesaukšu uz sevis uguni, vai kāds mani apsauks par Kremļa aģenti, bet klusēt nevaru. NATO paplašināšanās un sankcijas – tas ir šāviens sev kājā. Sankciju ietekmi mēs jau izjūtam un tālāk būs vēl trakāk. Sankcijas ievieš tie, kas sēž tur augšā un saņem četrreiz, piecreiz lielākas algas, nekā pārējie.

Visa pasaule, kā prātā jukusi – sankcijas, naida kurināšana, apbruņošana, apmelošana. Kam ir izdevīga NATO? Protams, ieroču

magnātiem. Vismazāk tiem interesē cilvēku drošība. NATO paplašināšanās ir veids, kur bāzt savu produkciju – ieročus, un uz cilvēku nāves rēķina palikt bagātākiem. Bet mums tas viss pārvēršas par pietuvošanos karam. Manu Latviju pārpludina ar tankiem un raķetēm par nodokļu maksātāju naudu, bet vai man kāds prasīja, vai es vēlos maksāt par ieročiem? Es gribu, lai mani nodokļi nonāk slimo bērniņu ārstēšanai, nevis cilvēku nogalināšanai!

Uzskatu, ka mūsu valdības rīcība ir noziedzīga pret savu tautu, jo tā mūs iekļā. Ja, nedod Dievs, kas notiks, cietīs vienkāršie cilvēki. Jo ņemiet vērā, - kur stāvēs kara bāze, tur arī lidos pretinieka bumbas, bet tie, kas to visu pieļāva, aizmuks aiz okeāna.

Ar briesmām vēroju, kā visā pasaulē varu sagrābj kara partijas. Un, kas tā tāda par demokrātiju, ja pār visu pasauli rullē miljardieri? Jo sarežģītākas starptautiskās attiecības, jo bagātākie cilvēki kļūst par vēl lielākiem kapitālistiem. Ieroču jau ir tik

"Saprotu, ka atkal piesaukšu uz sevis uguni, vai kāds mani apsauks par Kremļa aģenti, bet klusēt nevaru."

daudz saražots, ka mūsu planētu varētu iznīcināt daudzas reizes. Ne raķetes un tanki mums ir vajadzīgi, bet lēti komunālie pakalpojumi, labi ceļi, rūpnīcas, mūsdienīgs medicīniskais aprīkojums, skolas un slimnīcas, kas jau daļēji ir likvidētas. Un vislabākā aizsardzība ir nevis NATO paplašināšanās, bet labas attiecības ar kaimiņiem. NATO paplašināšanās – tas ir ceļš uz pasaules iznīcināšanu. Kāds reiz teica: "Pasauli izglābs skaistums." Nē, pasauli izglābs MĪLESTĪBA!

BIRUTA NARUBINA, Viļakas pilsētas iedzīvotāja

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

*Sākums 4.lpp.

Patīk, ko dara

Ekspedīcijā aktīvi darbojās arī LU maģistrante Evita Zarembe-Krīgere, kura neslēpa prieku, ka kursabiedri ieradušies viņas dzimtajā pusē. Lūgta atklāt, kas viņu mudina būt tik aktīvai, skolotāja atjokoja: “Tarakāni galvā. Man patīk, ko es daru.” Savukārt Meža muzeja saimniece Anna Āze, spriežot par profesores teikto, ka viņa ir nacionālā bagātība, domīgi noteica, ka nav versijas, kāpēc profesore tā ir pavēstījusi. “Viennozīmīgi patīk šādas ekspedīcijas. 3x3 no metnēs kaut ko līdzīgu dara, bet ne tik profesionāli un tik lielos apjomos,” piebilda Latvijā pazīstamā mežkope un grāmatu autore. Savukārt Balvu novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs uzsvēra, ka jebkurai darbībai ir labs nodoms. Viņš aicināja klātesošos atbildēt uz jautājumu, kas mēs esam, piebilstot, ka nereti mūsu vērtības sāk ļodzīties: “Mēdz teikt, ka ir citi laiki. Paskatoties pulkstenī, redzam, saule lec un riet tajā pašā laikā. Fundamentālas vērtības ir tās pašas. Paldies folkloras ansambļu vadītājiem un dalībniekiem, ka viņi šādā veidā stiprina savu nāciju, savu valstiskumu. Tikai kopīgi strādājot, mēs varam atbildēt uz jautājumu, kas mēs esam?”

Grāmata būs!

Viļakas Valsts ģimnāzijas direktore Sarmīte Šaicāne neslēpa gandarījumu par to, ka ģimnāzija veiksmīgi sadarbojas ar LU, tostarp LU prorektori humanitāro un izglītības zinātņu jomā, profesori, politiķi un filologi Inu Druvieti. Professore, uzrunājot klātesošos, pateicās par iespēju pabūt Viļakā: “Esmu ārkārtīgi priecīga, ka atkal notiek ekspedīcijas. Nešaubos, ka būs arī grāmata, kurā Viļakas ļaudis tiks cildināti tā, kā tas pienākas. Reti par kuru skolu ir tik labs iespaids, kā par Viļakas Valsts ģimnāziju. Lai jums izdodas noturēties!”

Foto - E.Gabranovs

Saknes Latgalē. Ina Druvieta atklāja, ka mazmeitas otrais vectēvs nāk no Viļakas.

Prātnieks 7. kārtā

Atbildes uz konkursa jautājumiem gaidīsim līdz nākamā mēneša pirmajam datumam Balvu Centrālajā bibliotēkā, zvanot uz tālruni 64522111vai elektroniski uz e-pastu evita@balvurcb.lv

Vertikāli

1. Vasarā cilvēki bieži pavada laiku...
2. Apgādā Zvaigzne ABC sadarbībā ar Latvijas Dabas fondu iznākusi brīnišķīga divpusēja grāmatīņa – sugu noteicējs.
3. Izmirusi ziloņu dzimtas ģints.
4. Ogas, kas aug gan mājas dārzos, gan dabā.
6. Izdomāts beļģu izmeklētājs, kura autore ir Agata Kristi.
7. Ievāc izplaukušus ziedus kopā ar ziedkopām.
8. Stiprs, dedzinošs karstums.
9. Angļu rokmuziķis, komponists, pianists, dzimis 1947.gada 25.martā Londonā.
10. Seismiski viļņi, ko izraisa virkne milzīgu viļņu no zemūdens zemestrīces.
14. Izbraukuma busiņš Balvu novadā.
15. Latīniskais nosaukums ir *Fragaria*.
16. Tās izmanto veselības un labsajūtas veicināšanai, gan mājokļa aromatizēšanai, aromterapijai, noskaņas radišanai.
19. Jūlija mēneša vārda dienas gaviļnieks.

Horizontāli

5. Darbs dārzā. 7. Smaržīgas, elegantas, dārza karalienes. 11. Autors aizraujošajam spriedzes romānam “Vistumšākās ir ēnas starp mums”. 12. Lielākie asinssūcēji. 13. Dzīvību apdraudošs stāvoklis, ko veicina spēcīga pārkaršana. 17. Jūlija mēneša autors Zvaigznes grāmatnīcās. 18. Garš lentes veida apģērba gabals, ko izmanto kā dekoratīvu elementu. 20. Jūlijā Balvos notiks VI Starptautiskais klasiskās dramaturģijas amatieru festivāls. 21. Optiska parādība, kad Saules stari atstarojas uz siltu un aukstu gaisa masu robežas. 22. Latīniskais nosaukums ir *Melampyrum*. 23. Maņu orgāns, kas uztver gaismas starus, kuri fokusējoties veido attēlu uz fotoreceptoriem. 24. Gremošanas sistēmas orgāns.
25. Šī valoda tiek lietota bioloģijā un medicīnā kā viennozīmīga starptautiska terminoloģija.

6.kārtas atbildes

Vertikāli: 1. Vulkāns. 2. Vinstons Čērčils. 3. Kaijas ligzda. 4. Kartupelis. 5. Dzenis. 8. Kodolieroči. 9. Hernhūtisms. 12. Zemūdene. 14. Kijiva. 15. Astrolābija. 17. Zane Eniņa. 18. Pīpenes. 19. Zalktis. 21. Pāvs.

Horizontāli: 1. Vasaras brīvlaiku. 6. Jāņu siers. 7. Žermēna. 10. Odi. 11. Laura Dreiže. 13. Līgo diena. 16. Dzintars. 18. Pērtiņu bakas. 20. Zirgu sala. 22. Jāņtārpiņš. 23. Saldējums.

Pareizas atbildes iesūtījuši: A.Mičule, Ā.Zeltkalne, I.Svilāne, I.Homko, Ļ.Baranova, L.Mežale, S.Vēvere, Z.Pulča, A.Ruduks, J.Pošeika. **Balvu no apgāda “Zvaigzne ABC” saņem LAIMA MEŽALE** no Balviem. Pēc balvas griezties Balvu Centrālajā bibliotēkā.

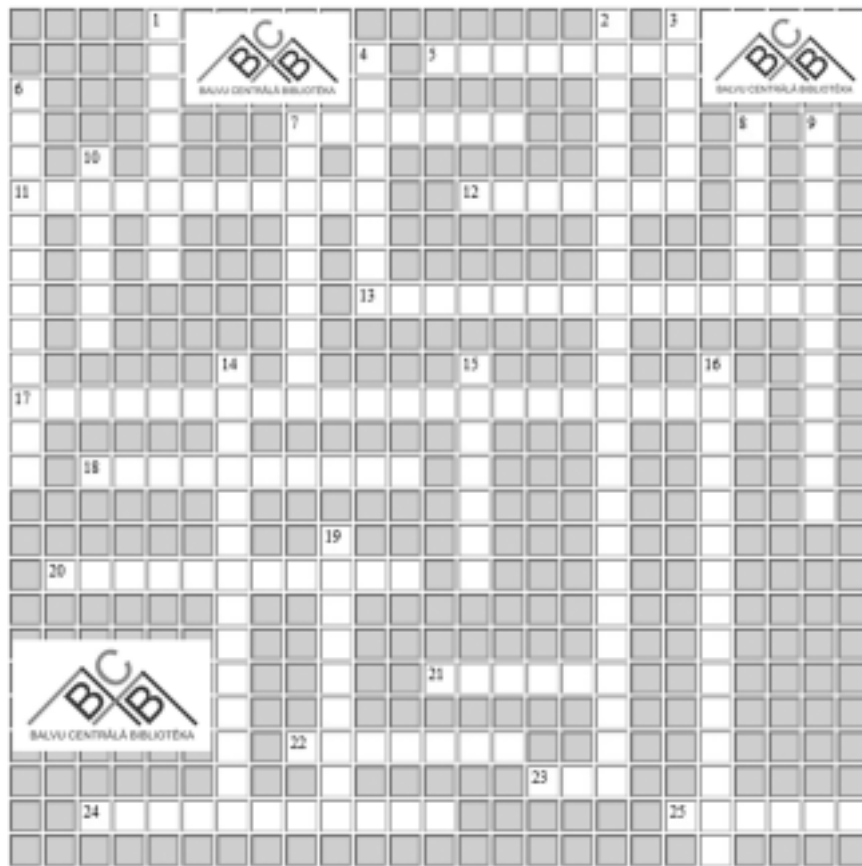

Foto - E.Gabranovs

Ansamblis, kas dibināts Viļakā. LU pētnieki un studenti klātesošos pārsteidza ar faktu, ka ansambli nodibinājuši iepriekšējās dienas vakarā.

Laika zīmes

Kādu varam sagaidīt jūliju?

Ticējums vēsta, kāds janvāris, tāds jūlijs. Ja janvāris sauss un auksts, tad jūlijs sauss un karsts. Ja puteņains un dziļš, tad vasara slapja. Ja atskatās uz 2022.gada janvāri, tad janvāra pirmajā pusē pārsvarā atkušņi un tikai 11.janvāra vakarā temperatūra sasniedza -15°C. Sniega sega neliela vai minimāla. Nepastāvīgi laikapstākļi bija arī janvāra otrajā pusē. Atkušņi, dažu grādu sals naktīs un neliels sniegs. Tas norāda, ka Liepu mēnesis jūlijs varētu būt bagāts ar nokrišņiem un mēreni silts. Uz viduvēju jūliju gan temperatūru, gan nokrišņu ziņā norādīja arī laika apstākļi nozīmīgajās 27. un 28.maija dienās.

Ņemot vērā iepriekšminēto un to, ka janvārī izpalika stiprs sals un sniegputeņi, tad Siena mēnesis jūlijs rādās būt tuvu normai un, iespējams, drusciņ siltāks kā parasti. Nokrišņu nedaudz vairāk par mēneša vidējo normu un tie pārsvarā islaicīgi, bet nereti ar stiprām lietussgāzēm. Un, kā jau mūsu

zemītē pierasts, to sadalījums nevienmērīgs. Ja kādā zemes stūrītī lietu gaida kā svētību, tad citā tas var izraisīt vietējus plūdus. Ja neņem vērā karstumu jūlija sākumā, tad tālāk, dienu, kad temperatūra sasniedza +30 un vairāk, varētu arī nebūt. Te jābūt uzmanīgam, jo aizejošā jūnija straujais karstuma vilnis mēneša nogalē kā atvilnis ar +33 un vairāk grādiem var atkārtoties arī jūlija otrajā pusē, laikā ap 20., 25.jūliju.

Ja mēneša pirmajā pusē, laikā līdz Septiņu brāļu dienai (10.jūlijs), vēl varētu būt stipri nokrišņi, tad mēneša otrajā pusē to daudzums pakāpeniski samazināsies. Sausākas un saulainākas dienas jūlijā ar +27 un vairāk grādiem iespējamas laikā ap 22.jūliju un Jēkabiem (25. jūlijs). Vairākas pazīmes pagājušajā ziemā un pavasarī norādīja uz to, ka vasara lielākoties būs mitra. Līdz ar to jūlijā dažviet augsne var rasties liekais ūdens un pēc lietussgāzēm applūst zemākas vietas.

V.BUKŠS

Der zināt

Peoniju pavairošana

Kā pavairot peonijas, nesadalot ceru: ar sēklām vai spraudņiem?

Dārzos joprojām aug vairākas XIX gadsimta vidū radītās šķirnes, kas savu dekoratīvo īpašību ziņā daudz neatpaliek no mūsdienu krāšņajiem hibrīdiem. Šķirnes parasti pavairo, dalot cerus, taču to nosaukumam atbilstošu stādmateriālu var iegūt arī ar spraudņiem. Savvaļas peoniju sugas pavairo ar sēklām. Tās izsēj drīz pēc nogatavošanās (iežuvušas dīgst tikai pēc gada vai diviem). Šo paņēmieni izmanto arī selekcijā, veidojot jaunas šķirnes.

Ar stublāju spraudņiem

Jūlijā, augustā, kad atjaunošanās pumpuri ir ap 0,5 cm diametrā, izvēlas labi attīstītus dzinumus ar pumpuriem lejasdaļā - tos uzmanīgi, ar ātru kustību atrauj no vecā cera tā, lai klāt būtu neliela sakneņa daļa - pēdiņa. Stublāju apgriez, atstājot uz tā 2-2 apakšējās lapas, un sprauž lecektī vai dobē. Pastāvīgā vietā stāda pēc gada - proti, nākamā gada rudenī. Peoniju cerus šādi apstrādāt nebūtu ieteicams biežāk par 2-3 gadiem.

Ar atjaunošanās pumpuriem

Šo pavairošanas veidu praktizē no augusta vidus līdz septembra vidum. Vecam ceram atrauš augšni un 5-7 cm dziļumā ar asu lāpstu atgriez un izceļ virsējo daļu, tad sadala pa vienam stublājam un stāda dobē irdenā, mitrā zemē, mulčē

ar kūdru. Pārpalikušo cera daļu apber ar svaigu kompostu un atstāj augt - nākamajā gadā no snaudošajiem pumpuriem parādīsies jaunie dzinumi. Šādi var rīkoties trīs gadus pēc kārtas, tad vecais cers aiziet bojā.

Cits paņēmiens

(no augusta vidus līdz septembra vidum): izrok 5-7 gadus vecu ceru, nogriež stublājus ar sakneņa daļu, apgriez tiem lapas un stāda dobē irdenā, mitrā zemē, mulčē ar kūdru. Pēc gada iegūst apsakņojušos stādus ar 2-4 atjaunošanās pumpuriem un jaunām, veselīgām saknēm.

Ar sēklām

Peoniju sēklas vāc, tikko sāk vērties pogaļas (dīgstošas sēklas ir melnas, nedīgstošas - sarkanas). Izsēj tūdaļ pēc ievākšanas, kamēr nav nocietējies sēklas apvalks. Nākamajā gadā uzdīgst apmēram puse, bet pārējās - vēl pēc gada. Pirmie sējeņi sāk ziedēt pēc 6-7 gadiem.

Stipa – tievā Stepju līga

Stepju līgas skaistie ziedi ar sudrabaini gariem akotiem pat vieglā vējā plīvos īpaši skaisti. Eleganti izskatās sastādītas vairākas stepju līgas kopā – grupā.

Skaista, apmēram 90 cm augsta ziemciete – graudzāle dobēm, podiem, kompozīcijām, kas uzzied jau jūnija beigās, jūlijā. Piemērota audzēšanai apstādījumos, grupās vai stāda kopā ar citām graudzālēm. Izmantojama sauso ziedu kompozīcijām. Viegli audzējama.

Ceri blīvi, lapas visapkārt nolikst. Lapas vasarzaļas, šauri lineāras, pelēki zaļas. Ziedneši stāvi, spēcīgi, blīvi aplapot. Ziedkopas – skaras ar skaistiem matveida sēklu akotiem, kuri ceru klāj no jūlija vidus līdz septembrim. Akota pamats spirāliski sagriezts.

Tievās stepju līgas sēklas izsētas martā – aprīlī – uzdzied jau jūnija beigās – jūlijā. Sēklas tikai nedaudz apsedzot ar

augšni, 16 – 22°C temperatūrā dīgst 2–3 nedēļas. Augustā izstāda dārzā 25–30 cm attālumā. Vislabāk augs ne pārāk mitrā, saulainā vietā, barības vielām vidēji bagātā augsnē. Stepju līgas sēklas sēj dēstu kastītēs martā vai dobēs maijā.

Stipas savvaļā aug Eiropā, Sibīrijā, Vidusāzijā un Ziemeļpersijā stepēs, smilšainās un akmeņainās nogāzēs.

Dārza darbu kalendārs jūlijā

P	Jauns mēness no 29.06.	4	J	11	St	18	Z	25	D
O		5		12		19	A	26	
T		6		13	M	20		27	Vz
C		7	Sv	14		21		28	L
P	1	8		15	Ū	22	Vr	29	
S	2	9	Sk	16		23		30	
Sv	3	10	St	17	Z	24	D	31	J

-Lapu dienas -Augļu dienas -Sakņu dienas -Ziedu dienas - nav ieteicami dārza darbi

* Izmantoti interneta portāli

Darbi jūlijā

Darbi košumdārzā

✦ Nemainīga dārznieka rūpe visas vasaras garumā ir zāliens. Taču jāparūpējas arī par noziedējušajiem košumkrūmiem, ziemcietēm un sīpolpuķēm, bet jo īpaši par puķu karalienēm – rozēm.

✦ Jūlija sākumā norok nodzeltējušās tulpes un pārstāda narcises. Agrāk izraktās sīpolpuķes notīra, atdala mazos sīpoliņus un rudenī stādīšanai paredzētos sīpolus noliek sausā, vēdināmā telpā glabāšanai. Hiacintes vēlams uzglabāt siltā vietā – +25; +26°C temperatūrā, tulpes nedaudz vēsākā vietā līdz +25°C.

✦ Lielākā daļa ziedošo krūmu jūlijā jau ir noziedējuši. Noziedējušos košumkrūmus apgriez. Vislabāk apgriezt uzreiz pēc noziedēšanas. Pēc apgriešanas krūmus mēslo.

✦ Jūlija beigās apgriez vasarzaļos cērpjamus vilkābeļu un citu lapu kokaugu dzīvžogus.

✦ Augstajām ziemcietēm – delfinijām, pīpenēm, kā arī dālijām un saulespuķēm, izveido balstus, lai augi spēcīga vēja ietekmē neizgāžas uz visām pusēm.

✦ Ziemcietēm un vasaras puķēm izgriez noziedējušās ziedkopas. Veco ziedu nogriešana ne tikai uzlabo puķu kopskatu, bet arī ļauj novirzīt auga spēkus jaunu ziedpumpuru veidošanai un sekmē ilgstošāku ziedēšanu. Stādījumus ravē un laista. Lai veicinātu ziedēšanu, vasaras puķu stādījumus papildus mēslo.

✦ Jūlijs ir rožu ziedēšanas laiks, tāpēc, lai rozēs pēc iespējas ilgāk priecētu dārza saimniekus, par tām ir jāparūpējas. Noziedējušos ziedus un ziedkopas nogriez virs pilnās lapas, iespējami tuvu paduses pumpuram, neatstājot kātus. Vismaz pāris reizes rozēs jūlijā mēslo ar papildmēslojumu.

✦ Var parūpēties arī par dekoratīvo augu pavairošanu. Dārzā uz piemērotiem potcelmiem aco rozes un ar zālainajiem spraudņiem pavairo dekoratīvos krūmus. Dobēs vai dēstu kastītēs sēj divgadīgās puķes – studentu neļķes, mārpuķītes, kāršrozēs, islandes magones, pulkstenītes, atraitnītes, neaizmirstulītes un citas.

Darbi augļu dārzā

✦ Augļu dārzā ir sācies ogu laiks. Izejot dārzā, katru dienu iespējams atrast kādu saldu pārsteigumu.

✦ Jūlijā vēl ražo vēlās zemeņu šķirnes, ogas ir remontanto zemeņu šķirnēm un mēnešzemenēm. Ja nav nepieciešami stādi, norajojušās agrās zemenes izravē un apgriez to stigas.

✦ Ja vēlas stādīt zemenes, gatavo jaunas dobes. Mēneša beigās var sākt zemeņu stādīšanu.

✦ Jūlijā nogatavojas avenas, jāņogas, upenes, ēkšķogas, saldie un skābie ķirši. Ja laiks ir sauss, ogu kokus un krūmus laista. Augļu kokus un krūmus aplāj ar tīkliem, lai putni nenolasa ogas.

✦ Regulāri veic augļu koku un krūmu apsekošanu, lai izvairītos no slimību uzliesmojumiem un kaitēkļu uzbrukumiem. Īpaši svarīgi tas ir tad, ja kāda no augļu koku slimībām konstatēta iepriekšējos gados.

Darbi sakņu dārzā

✦ Ari sakņu dārzā ir ražas laiks. Agros pavasara dārzenus – redīsus, salātus nomaina vasaras dārzeni – cukurzirņi, sviesta pupiņas, agrie burkāni, kartupeļi. Ienākas gurķi.

✦ Vietās, kas atbrīvojas no agrajiem dāržeņiem, sēj zaļmēslojuma augus, kuru saknes izdala fitoncīdus. Dobes neizmanto atstāj līdz rudenim, kad augus ierok zemē.

✦ Sakņu dārzu ravē, retina glabāšanai audzētos sakņu augus – burkānus, bietes, u.c., dod dāržeņiem papildmēslojumu.

✦ Novāc gurķus. Sākoties aktīvai ražošanai, gurķus vāc katru otro dienu, vislabāk no rīta, kad nožuvusi rasa. Novācot gurķus laukā, vēlams nekāpt uz augu vasu galotnēm un pēc iespējas mazāk tās kustināt, jo uz tām veidojas nākamā raža.

✦ Jūlijā vāc un kaltē garšaugus. Žāvējot savu aromātu labi sagalabā dilles, timiāns, raudene, majorāns. Savukārt baziliku, izopu un lapu pētersīļus labāk sasaldēt.

✦ Sausās dienās vāc ķiplokus. Ziemas ķiplokus novāc, kad stublāja apakšējā daļa kļūst dzeltena.

Siltumnīcās

✦ Tie, kas pavasari ir īpaši naski bijuši, jūlijā jau pilnā sparā mīlojas ar siltumnīcā augušiem tomātiem, prātīgākie un uzmanīgākie pie ražas tiek pakāpeniski.

✦ Jārūpējas par tomātu siltumnīcu vēdināšanu. Ja siltumnīcās gaisa temperatūra pārsniedz +30°C, tomātu ziedu apputeksnēšanās nenotiek, ziedi un tikko aizmetušies auglīši var nobirt. Lai samazinātu gaisa temperatūru siltumnīcās, jumtu noēno vai arī laista celiņus ar aukstu ūdeni, bet tā, lai aukstais ūdens netrāpa uz tomātiem.

Lappusi sagatavoja D.Dimitrijeva

Apsveikums

Tavs mūžs kā zaļais brūklenājs mums šķiet,
Lai ziemcietīgs caur laika padebesi
Tas mūs vēl ilgi iepriecējot zied,
Lai viegli savus gadus nesi,
Lai netrūkst spēka mūža kalnā iet!

Mīļi sveicam **Edgaru Skuču** 55 gadus! Lai spirtgi rīti,
raitas dienas, mierīgi vakari un Dieva svētību katrai dienai!
Ceļinieku ielas kaimiņi

Paziņojums

MEŽA VELTES – LATGALES BAGĀTĪBA!
Balvu novada laudis, kurus interesē **abpusēji izdevīga sadarbība** meža ogu un sēņu nodošanā un pirmapstrādē, laipni aicināti uz tikšanos – sarunu klātienē.
Kur: Balvu Kultūras un atpūtas centrā (maza zāle).
Kad: piektdien, 15.07.2022. laikā no 16.00 līdz 17.00.
SIA "Nature Line" īpašnieks un valdes loceklis Juris Guntis Vjakse.
Kontaktinformācija: mob. 29421087, e-pasts: info@natureline.life

Pārdod

Z/S "Gračuļi" pārdod jaunputnus un dējējvistas. Pieteikumi pa tālr. 29186065.

Skaldīta malka.
Cena 40 EUR/berkubā. Piegādes apjoms līdz 7 berkubiem. Ir sausā.
Tālr. 25543700.

Pārdod skaldītu malku ar piegādi, 360 EUR/krava, vai maina pret veciem motocikliem.
Tālr. 26425960.

Pārdod nelikvidus: logus un durvis.
Tālr. 26343039.

Pārdod slaucamas govīs.
Tālr. 28390425.

Piedāvā darbu

SIA "Senda Dz" aicina darbā: **mazumtirdzniecības veikala PĀRDEVĒJU** veikalā Bērzkalnē Samaksa pēc vienošanās.
Tālr. 29476392.

Dažādi

Vēlos nomāt lauksaimniecības zemi.
Tālr. 28772537.

Smalcina zāli ganībās, pļavās.
Tālr. 29165808.

Zāles smalcināšana, 60 EUR/ha.
Tālr. 26512307.

Vālošana un ruluņu presēšana.
Tālr. 25599399.

Pieved smilti, granti, šķembas. Remontē piebraucamos ceļus. Ierok un savieno ūdensvadus, kanalizāciju un elektrokabeļus.
Tālr. 25685918.

Atrastas Volvo atslēgas uz ceļa Balvi-Vīļaka, posmā no Dubļavas līdz Vējajai. Interesēties redakcijā.

Talka

15.jūlijā plkst. 9.30 Rugāju pagasta GAIĻUKALNA kapu sakopšanas talka.

Pērk

IEPĒRK MĀJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLITĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galaspārstrade.lv

Z.s "Strautiņi" iepērk mājlopus.
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

Pērk izcirstus mežus, cirsma un jaunaudzes. Tālr. 28282021.

Vēlamies iegādāties LAUKU MĀJU Balvu novadā (laukos) ar zemi. Tālr. 25302291.

Pērk cirsma. Tālr. 28282021.

SIA "Senlejas" iepērk liellopus. BIO lopiem augstas cenas! Iespējams avanss. Tālr. 62003939.

Pērk mežus, cirsma (arī izstrādātas), apaugumus. Sniedz izstrādes pakalpojumus.
Tālr. 27270205, 25752944.

Pērk izstrādātas meža, aizaugušas zemes platības līdz 3000 EUR/ha.
Tālr. 27807412

No sirds paldies folkloras kopai "Rekavas dzintars" dalībniekiem, vadītājam Vilim Cibulim un šoferim Zigrīdam Strapcānam par piedalīšanos "Baltica 2022" pasākumos Alsungā un Talsos. KRISTĪNA

Līdzjūtības

Man palikuši tavi vārdi,
Man palikusi tava sirds,
Un liekas, ka ikvienā zvaigznē
Vēl tavas acis preti mirdz.

Izsakām līdzjūtību **Olītai Supei, MĀMIŅU** zemes klēpi guldot.
SIA "Balvu un Gulbenes slimnicu apvienība"

Lai tev dzimtās zemes vēji
Klusu miera dziesmu dzied.

Izsakām līdzjūtību **tuviniekiem, VALENTĪNU TROFIMOVU** zemes klēpi guldot.
SIA "Balvu un Gulbenes slimnicu apvienība"

Man nogura dvēselīte,
Ilgu mūžu dzīvojot.
Dod, Dieviņ, vieglu dusu
Baltā smilšu kalniņā.

Atnāca vasara, pašā ziedu plaukumā no mums ir aizgājusi mūžībā **MONIKA KUZŅECOVA**. Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Ivetai, māsai Aina, Artūram ar ģimeni un visiem piederīgajiem**.
Zina, Irēna, Valentīna, Ingrida, Lāsma, Ranta

Par to, ka blakus bijām,
Kopā kādu gabalu gājām,
Paldies par to sakām
Un klusi vēlam brīdi šajā

Saldu dusu mūža mājās. (Aspazija)
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **māsai Aina, krustmeitai Monikai un pārējiem tuviniekiem, MONIKU KUZŅECOVU** mūžībā pavadot.

Bijušie kolēģi Balvu meliorācijas pārvaldē: Jasinski, Jaunzeikaru, Bičevu ģimenes, Marta, Valentīna, Ināra K., Iveta, Mārtiņš Krūcis, Alberts Vucins

Brīnišķos ziedos vēl mirdzēja pļava,
Vasara kvēloja mākoņu krokās,
Kad jau kā svečīte dzīvība tava
Izkusa slimības karstajās rokās.

Kad pa vasaras ziedu klāto taku mūžībā dodas **MONIKA KUZŅECOVA**, klusa un patiesa līdzjūtība **māsai Aina, krustmeitai Monikai un pārējiem mīļiem, tuviem cilvēkiem**.
Bijušie darbabiedri – melioratori Vīļakā: J.Ņukšs, V.Slišāns, Z.Dzānuška, S.Pužulis

Pār ziediem sēru liesmas plīvo,
Un lielais klusums blakus stāj,
Tavs mūža gaišums sirdīs dzīvos,
Lai vieglas smiltis tevi klāj.
Skumju un atvadu brīdī esam kopā ar **Ivetu Bukšu**, mīļo **TANTI** mūžībā pavadot.
Balvu "Joker" kolektīvs

Apgūlās man' māsiņa
Zem zaļās velēniņas;
Gana bija piekususi,
Garu mūžu dzīvodama.
Izsakām līdzjūtību **Ainai Slišānei**, mūsu **MONIKU** mūžības ceļā pavadot.
Juris, Velta, Valentīna

Lai sapnis balts viņa dvēselī aijā,
Un klusais miers saviem spārnēm sedz. (Ā.Elksne)
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Arinai, TĒVU** mūžības ceļā pavadot.
Žiguru pamatskolas klasesbiedri un audzinātāja

Es aizeju, kaut viss te ļoti patik
Un gribētos vēl ilgi, ilgi būt,
Varbūt tur brīnumu var satikt,
Ko te man dzīve neatļāva būt.

(O.Vācietis)
Šajā grūtajā brīdī esam kopā ar **Tevi, Ditiņ, un Tavu ģimeni**, brāli **JĀNI** Zemes mātei atdodot... Mēs esam blakus, lai palīdzētu un sniegtu atbalstu.
Tavas – Diāna, Līga, Zane

Es dzirdu saucieni uz mājām iet,
Kad zvaigznes laipni manim preti
staro,
Kad stundas nemanāmiem solīem
iet,

Un sirds no malas savu dzīvi vēro.
(S.Kozule)
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Ditai un piederīgajiem**, brāli **JĀNI** pāragri zaudējot.
Kolēģi Balvu NBJC

Dusi saldi zemes klēpi,
Lai tev sapņu nepietrūkst,
Mīļās rokas ziedus noklās
Un tev vienmēr silti būs.
Kad negaidīti, tik pēkšņi pārtrūcis **JĀŅA NIPERA** dzīves pavediens, mūsu mierinājuma vārdi **mammai Aina** un **pārējiem tuviniekiem**.
Žiguru pamatskolas bijušie klasesbiedri un audzinātājas Ija un Inga

Man nogura dvēselīte,
Šai saulē dzīvojot.
Dod, Dieviņi, vieglu dusu
Baltā smilšu kalniņā.
Skumju brīdī mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **Ditai un tuviniekiem**, no **BRĀĻA** uz mūžu atvadoties.
Deju kopa "Nebēda"

Vairs tikšanās gaišuma nebūs,
Ir atdots un paņemts it viss...
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Aijai, bērniem un tuviniekiem, MARJANU DUPUŽU** mūžībā pavadot.
Modris ar ģimeni, Valentīna

Es pametu rūpes,
Lai aizietu tālē,
Lai ziedētu puķēs
Un zaļotu zālē. (V.Kokle-Liviņa)
Esam kopā ar **Alīnu Loginu un viņas ģimeni, VECMĀMIŅU** guldot zemes klēpi.
Kolēģi Balvu NBJC

Šalciet klusi, dzimtie meži,
Kapu kalnā gaita stās.
Pāri sirdij apklusušai
Zeme smilšu segu klās.
Patiesa līdzjūtība **Aijai, Lailas ģimenei, ALBERTU KUPČU** mūžības ceļā pavadot.
Vaļa O., Geņa M., Lucija J.

Mums palikuši tavi vārdi,
Mums palikusi tava sirds.
Un liekas, ka ikvienā zvaigznē
Vēl tavas acis preti mirdz.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Valentīnai Bečai un tuviniekiem, TĒTI, VECTĒVU, VECVECTĒVU** mūžības ceļā pavadot.
Vīļakas Valsts ģimnāzijas saime

Laikrakstu "Vaduguni"

izdevīgāk abonēt!

Pārlicinies, vai abonēji augustam?!

Vaduguns
Indekss 3004
IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒĶINU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X
Publicitāte materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem atbild to autors.

REKLĀMA, SLUDINĀJUMI
D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS E.GABRANOVŠ - T. 29360850
ŽURNĀLISTI: S.KARAVOIČIKA - T. 26707934;
Z.LOGINA - T. 29203754; I.ZINKOVSKA - T. 28319682;
M.SPRUDŽĀNE - T. 27832538; I.TUŠINSKA - T. 27145837;
A.LOČMELIS - T. 26665086.
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 25908200
ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
R.KACĒNS
Iespēsts SIA "Latgales Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 2450